

ಸಂಪುಟ ೨೫]

ಜುಲೈ ೧೯೬೫

[ಸಂಚಿಕೆ ೪

ಕು ಹ ಕಿ ಡಿ ಗ ಳು

ಕಾರ್ಗಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರ ಆಟವನ್ನೇ ನಾವು ಅಡಿದಮೇಲೆ ರಣ್ ಆಫ ಕಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಯಥಾಸ್ಥಿತಿಗೆ ಪಾಕಿಸ್ಥಾನವು ಒಪ್ಪಿದೆ.

* * * *

ಭಾರತದ ಕರೆನ್ನು ನೋಟುಗಳನ್ನು ಪಾಕಿಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಅವನ್ನು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಜನಿಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ವರದಿಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

—ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಯಮತ್ತೂರು ನಿಪುಣರನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಒದ್ದ ಸುಳ್ಳುಂ .

* * * *

ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನುವರೆಗೆ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ “ಜೆಕ್” ದ್ವಾರಾ ಸಂಬಳವನ್ನು ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂತೆ.

—ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರು “ಜೆಕ್” ಬೇಡ ಹಣವನ್ನೇ ಕೊಡಿ ಎಂದನ್ನಬಹುದು, ಅಲ್ಲವೇ?

* * * *

ಮಾತ್ರೆಯೊಂದನ್ನು ನುಂಗಿದರೆ, ಆ ಔಷಧಿಯ ಚರ್ಮದಲ್ಲಿ ಸ್ರವಿಸಿದ ಕಚ್ಚುವ ಕೀಟಗಳು ಹತ್ತಿರ ಬಾ-ದಂತೆ ಓಡಿಹೋಗುವುದಂತೆ—ಇಂತಹ ಮಾತ್ರೆಯನು ತಯಾರಿಸಲು ಅಮೆರಿಕನ್ನರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತೆ.

—ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ವಟ್ಟಿಗೆ ಕೇವು ಹೆಣ್ಣುಗಳು ಇಂತಹ ಮಾತ್ರೆಯನ್ನು ಈಗಲೇ ನುಂಗಿಬಿಟ್ಟಿರಬೇಕು !!

* * * *

ಇದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ ?

ಹೆಚ್ಚು ಗುಟ್ಟಾಳೆಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಬಲು ಚೂಟಿ ಇಸಮು. ಅವನ ಮನೆ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಅಗಸನನ್ನು ದೋಸ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವನು ತಂದ ಮೈಲಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲೇ ತನ್ನ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ, “ಹೇಗೂ ಮಡಿವಾಡ್ತಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮೂರು ದಿನ ನಾನುಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಏನು ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತೆ” ಅಂತ ಸಮಾಜಾಯಿಸಿ ಹೇಳಿ—

ಅಂತಹ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು Opportunity ಸಿಕ್ಕಿತು. ಸುಲಭವಾಗಿ ಯಶಸ್ಸು ಮತ್ತು ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತೆ. ಬಿಡ್ತಾನೆಯೇ ?

ಘನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ಲಾನ್ ಮೇಲೆ ಪ್ಲಾನ್ ಹಾಕಿದರು. ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಾದಷ್ಟೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಹೆಚ್ಚಾಗ್ತಾ ಬಂತು. ಮಾವನ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಆದ ಹಾಗೆ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆದರೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅಳಿಯನ ಖರ್ಚು ಗಗನಕ್ಕೇರಿದ ಹಾಗೆ ಏರಿತು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗ ಅನ್ನಿಸಿತು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಏರಿಕೆಯನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು, ಅಂತ. ಇಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕುಕುಂ ಹೊರಡಿಸಿದರೆ, ಫಲ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತೆ ? ಸರ್ಕಾರ ಯೋಚಿಸಿತು:—ನಮ್ಮ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪಾನನಿರೋಧ ಬೋಧಿಸಿದ ಹಾಗೆ, ಸಂತಾನ ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನೂ ಬೋಧಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಜೆಗಳೇ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ತೊಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲ ಹೂಡಬೇಕು, ಎಂದು. ಹೇಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದು ?

ಒಂದು ಜಾಹೀರಾತು ಹೊರಡಿಸಿದರು. “ಸಂತಾನದ ಬೇರೆ ವಾಬ್ತಾ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಂತೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಎ ಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಕರಿಸುವ ಭಿತ್ತಿಚಿತ್ರಗಳ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕಲೆಗಾರರು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಮೊದಲ ಬಹುಮಾನ ಸಾವಿ ರೂಪಾಯಿ” ಎಂದು.

ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಇದನ್ನು ಗೋಡಿದ. ಅವನ ಜುಟ್ಟು ಎಗರಿತು ಅವನ ಎಳನೇ ಮಗನಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ‘ಲೋ, ಮರಿ, ವಿಶ್ವಾವಿತ್ರ ಮೇನಕೆ ಅನರ ರವಿ ವರ್ಮನ ಚಿತ್ರದ ಇದೆಯಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಅಮ್ಮಾನ್ನ ಕೇಳಿ ತೊಗೊಂಡು ಬಾ ಅಂತ. ಹೊಲೆಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಮ್ಮಾನ್ನ ಕೇಳಿ ಮರಿ ತೊಗೊಂಡು ಂದ. ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಫಿ ಹೊದ. ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಗಂಡಸರ ಕೈಳಾದ ಕೂಡಲೆ ಮನೆಬಿಟ್ಟು ಓಡಿಬಿಡ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಹೆಸರಾಗಿರಿ. ಮಕ್ಕಳಾಗಂತೆ ಎಚ್ಚರವಹಿಸಿ ಎಂಜಿಟೆಪ್ಪಣಿ ಬರೆದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ.

ಕಾಯ್ದಾ ಇದಾನೆ ಬಹುಮಾನಕ್ಕೆ. ಬಹುಮಾನ ಬಂದರೆ ಹನ್ನೊಂದನೇ ಬಾಣಂ ನಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಅಂತಾನೆ

ರಂಗಜ್ಜಿಯ ರಾಜಕೀಯ

“ಅಮ್ಮಾ? ನಮ್ಮ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೀನಮ್ಮಾ? ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಯಾವ ಭಯವೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬೆಳೆ, ನಮ್ಮ ಪೈರು, ನಮ್ಮ ಧಾನ್ಯ, ಎಲ್ಲಾ ಸುರಕ್ಷಿತವು!” ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಗುಂಡಪ್ಪ, ರಾಜೀವಪುರದ ತನ್ನ ಸಾಲ್ಕುಂಕಣದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ.

ಅಪ್ಪ ಹಾಕಿದ ಆಲದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ, ತಂಪಾಗಿ, ಹೆಸರಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದ ಗುಂಡಪ್ಪ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುವವ. ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹಂಗು ನನಗ್ಯಾಕೆ? ಎಂದು ತನ್ನ ಪಾಡಿಗೆ ತಾನಿರುವ ಸಂಸಾರಿಗ. ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಅಂತ ಸುಖವಾಗಿರುವ ಆಸಾಮಿ ಆದರೂ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ, ರಂಗಜ್ಜಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಅವಳ ಕೈಲಿ ಶಾಭಾಸ್ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಅವನಿಗೆ ತಪ್ಪಿ. ಅವಳೇನಾದರೂ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಅಥವಾ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡು, ಮುಂದೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ತನ್ನ ತೋಟಕ್ಕೆ ಭದ್ರವಾದ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿ ಮುಗಿಸಿದಮೇಲೆ, ಊರ ದನ ಬಂದು ಪೈರು ಹಾಳುಮಾಡಲ್ಲ. ಕಳ್ಳಕಾಕರು ಬಂದು ಲೂಟಿ ಹೊಡೆಯಲ್ಲ ಎಂದೆಂದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ರಂಗಜ್ಜಿ ಶಾಭಾಸ್ ಕೊಡ್ತಾಳೆ ಅಂತ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧೃಡ ನಂಬಿಕೆ.

“ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದೆ, ಮಗು, ಆದರೆ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ತೋಟದವರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ, ಅವರೂ ಭದ್ರವಾದ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು” ಎಂದಳು ರಂಗಜ್ಜಿ, ಅವಲಕ್ಕಿ ಪುರಿ ಹುರಿಯುತ್ತಾ.

“ಊರು ದನಾನೆಲ್ಲಾ ಕಾದು, ದೊಡ್ಡಗೌಡ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡ ಅಂದಹಾಗೆ ನೆರೆ ಹೊರೆಯವರ ತೋಟಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿಸಲು ನನಗೇನು ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲವೇ, ಅಜ್ಜ; ಅವರವರ ಪಾಡು ಅವರಿಗೆ—ನಮ್ಮ ಪಾಡು ನಾವು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಸಾಲದೆ?” ಎಂದ ಗುಂಡಪ್ಪ ಅಸಮಾಧಾನದ ಧನಿಯಲ್ಲಿ.

“ಹಾಗಲ್ಲ! ಮಗು! ನಿನ್ನ ತೋಟದ ಭದ್ರತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ತೋಟದ ಭದ್ರತೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕವ್ವಾ! ಬೇಲಿ ಏನೋ ಹಾಕಿಸಿದಿ. ದಿಟ. ದನಕರು ನುಗ್ಗಿಬರುಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪಕ್ಕದ ತೋಟದ ಹೆಗ್ಗಣಗಳು ನುಗ್ಗಿ ಬರುಕ್ಕಾಗುತ್ತೇ! ನೆರೆ ಹೊರೆಯ ತೋಟದ ಹಾವು ಹಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬರುಕ್ಕಾಗುತ್ತೇ! ಅವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ತೋಟದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಬೆಳೆ, ಪೈರು, ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತೇ? ಅದಕ್ಕೇಪ್ಪ ಅವರನ್ನೂ ಜತೆಗೂಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವರ ತೋಟಗಳನ್ನೂ ಭದ್ರಪಡಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ನೆರವಾಗಲೇ ಬೇಕು, ನಾವು ಸುಖವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ.” ಎಂದಳು ರಂಗಜ್ಜಿ.

ಗುಂಡಪ್ಪನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಚಾಟಿ ಹೊಡೆದಂತಾಯಿತು. ದಿಟ ರಂಗಜ್ಜ ಹೇಳಿದ್ದು. ಪೋಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಬೇಲಿ ತಡೆಯಬಹುದು ವೊಗರು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ನುಗ್ಗುವ ಹೆಗ್ಗಣಗಳಿಗೆ ಬೇಲಿ ಅಡ್ಡಿಯೇ? ಅಂದ ಹಾಗೆ ಪಕ್ಕದ ಮನೇಲಿ ಸ್ಲೇಗಿಲಿ ಬಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಬೇಲಿ ಏನು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತೆ? ಸ್ಲೇಗು ಹತ್ತಿದ ಇಲಿ ಆ ಮನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮನೆಗೆ ಬೆದರಿ ಓಡಿ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸಾಯುತ್ತೆ. ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸರದಿ. ದಿಟ, ರಂಗಜ್ಜ ಹೇಳಿದ್ದು, ಎಂದುಕೊಂಡ.

ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ “ಗುಂಡಪ್ಪನೋರೆ, ಗುಂಡಪ್ಪನೋರೆ” ಅಂತ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಯಾರೋ ಕೂಗಿದರು. ಹೋಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ಗುಂಡಪ್ಪನ ಎದುರಿಗೆ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು ಕಾಣಿಸಿದರು. “ಬನ್ನಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರೆ! ಏನು ಸಮಾಚಾರ ಇಷ್ಟು ದೂರ ಪಾದ ಬೆಳೆಸಿದ್ದೀರಿ. ಕಂದಾಯವನ್ನೆಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಾಗಿದೆಯಲ್ಲ, ಅಂದರು.

ಕಂದಾಯದ ವಸೂಲಿಗಲ್ಲ ಬಂದಿದ್ದು, ಗುಂಡಪ್ಪನೋರೆ! ತಾಯಾರು ನೆಶ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಇರುತ್ತೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಇಸುಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ ಅಂತ ಬಂದೆ ಶಾನುಭೋಗ ಕೇಸಿನ ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕುಣಿದಾಡ್ತಾ ಇದಾರಂತೆ. ಈ ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ತಲೆ ಚಿಟಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮುಂದೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾಡಿಗೇನು ಗತಿ? ಅದಕ್ಕೇ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ನೆಶ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬಂದೆ. ತಾಯಾರು ನೆಶ್ಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಏರಿಸಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಹಿತ ಕಾಣಿಸಬಹುದು ಅಂತ” ಎಂದರು ಶಾನುಭೋಗರು.

“ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಿ ಯಾಕೆ ಹೆದರ್ತೀರಿ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರೆ! ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗ ಬಹುದು. ಬೇರೆ ಪದ್ಧತಿ ಬರಬಹುದು, ಹೊಸ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಸರಿಹೊಂದುಕೊಂಡರೆ ನಿಮ್ಮ ಭವಿಷ್ಯ ಕ್ಷೇಮವೇ” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಗುಂಡಪ್ಪನವರು ಶ್ಯಾದ ಡಬ್ಬಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು, “ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ! ಮಹರಾಯಾ ನೆಹ್ರೂ ಮೇಲುತ್ಸು ವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ನಿಮಗ್ಯಾತರ ಚಿಂತೆ” ಎಂದರು.

ನೆಶ್ಯವನ್ನು ಏರಿಸಿ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು “ಬಿಡಿ, ಗುಂಡಪ್ಪಾ, ನೆಹ್ರೂ ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ಹೊತ್ತಿಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ, ಇವರು ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಒದ್ದಾಡ್ತಾರೆ,” ಎಂದರು.

ಗುಂಡಪ್ಪನವರಿಗೆ ರಂಗಜ್ಜ ಹೇಳಿದ್ದರ ನೆನಪಾಯ್ತು. ನಾವು ಸುಖವಾಗಿರ ಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ನೆರೆಹೊರೆಯವರೂ ಸುಖವಾಗಿರಬೇಕು. ನಾವು ಭದ್ರವಾಗಿ ಬೇಕಾದರೆ ನೆರೆಹೊರೆಯವರೂ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ರಂಗಜ್ಜ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮ ತೋಟದ ಭದ್ರತೆಗೆ ರಂಗಜ್ಜ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭದ್ರತೆಗೆ ನೆಹ್ರೂಜಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ವಿಷದೀಕರಿಸಿದರು.

“ಹೌದಲ್ಲಾ! ಎಷ್ಟು ಪೆದ್ದ, ನಾನು, ಎಷ್ಟು ಮಂದ, ದೃಷ್ಟಿ! ಮೂಗಿನ ಮುಂದೆ ಇರುವುದೇ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೇ ಏನೋ ತಿಳಿದವರು ಅವರನ್ನು “ದೃಷ್ಟಾರರು” ಅಂತಿದ್ದರು, ಎಂದು ಶ್ಯಾನುಭೋಗರು ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದರು.

ಓದುಗರ ಪತ್ರ

ಮಾನ್ಯ ಸಂಪಾದಕ ಡಾ|| ಶಿವರಾಂ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪನೆಗಳು

ಸ್ವಾಮಿ,

ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಕೆಳಗೆ ಕೊರವಂಜಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕೀಯದಲ್ಲಿ, ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ತುಂಬಾ ವಿಷಾದದಿಂದ ಓದಿದೆವು. ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಈ ಮುಂದೆಯೂ, ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಶೆ ಇಂದ ಈ ಪತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ನಮಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ದೇವರು ಒಂದು ಕಸುಬು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ ನಮ್ಮ ಬಿಡುವುಕಾಲದಲ್ಲಿ, ನಾವು “ಕೊರವಂಜಿ”ಗೆ ಬೇಕಾದ ನೆರವನ್ನ, ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪ್ರತಿಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ :—

(1) ಕೊರವಂಜಿಗೆ ಚಂದಾದಾರರ ಕೊರತೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆ ಮೀರಿ ದುಡಿದು ; ನಮ್ಮ ಕೈಲಾದಷ್ಟು ಚಂದಾದಾರರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.

(2) ಕೊರವಂಜಿಗೆ ಬರುವ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿ, ಸಂಪಾದಕರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಹೋಗಲು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕೊಡುವುದು. ಹಾಗೂ ಅನ್ಯ ದಿನದ ಟಿಪಾಲುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಸಂಪಾದಕರ ಸಲಹೆ ಮೇರೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕಳಿಸುವುದು.

(3) ಮುದ್ರಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ರೀಡಿಂಗ್ ವಗೈರ ಇಂದ, ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಬರುವವರೆಗಿನ ಎಲ್ಲ ಮುದ್ರಣಾಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು.

(4) ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಬಂದ ನಂತರ, ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ, ಏಜಂಟರಿಗೆ ರವಾನಿಸುವುದು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನೆರವಿನ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ವಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಲಾಶೆ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ, ನಮ್ಮ ಬಿಡುವು

ಎಂದರು. ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಂದಾಳುಗಳಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ಕಾಗದ ಬರೆದರು. ನನಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತಿಯಾದ ದೇವರೊಬ್ಬನ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬೇರೊಬ್ಬರು ಖಂಡನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರು.

ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮತ್ತು ವೈದಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗೆಗೆ ಇರುವ ಆತ್ಮಸ್ಥಿಯ ಪ್ರತೀಕವಿದು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಇನ್ನಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹುಟ್ಟಿದೆ? ವಿಚಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ತತ್ವವು ಮನ್ನಿಸಿದಷ್ಟು ಇನ್ನಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮನ್ನಿಸಿದೆ. ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಶಾಹೀ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಅರಿತ ದೇವರು, ಧನದ ಪ್ರಲೋಭನೆಯ ವಿಜೃಂಭಣೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಅರಿತ ದೇವರು ಸಮಾನತೆಯ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ವಿಸ್ತರಣಾಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅರಿತ ದೇವರು, ಉನ್ನತ ವಿಚಾರ ಪ್ರಣಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲತೆ ಹೊಂದಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತಮಗೆ ಹೊಳೆದುದೇ ಸತ್ಯವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸುವ ಜನರನ್ನರಿತ ದೇವರು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಪರಬ್ರಹ್ಮವಿದಲ್ಲ; ಅದು ಅವ್ಯಕ್ತ, ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಅನುಭವೈಕ ವೇದ್ಯ, ಅದನ್ನರಿತವನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಎಂದು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದಾರು?

ಅವರು ಭಾರತೀಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಬಾಧಿತ ಸತ್ಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಬಹುದೇ ಹೊರತು ತತ್ಕಾಲದ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಹೋರಾಡುವವರಲ್ಲ.

ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ಅರ್ಥವಿದೆ. ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್, ಕೆಲಸ ಕಾಯ್ದಿರಿಸುವಿಕೆ, ಕೋಟಾ, ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತವಾದ ವೋಟುಗಳ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಕೋಮಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವುದು ದೇವರ ಅತಿಶ್ರೇಷ್ಠ ವರ ಹೇಗಾದೀತು? ಅದನ್ನು ಮರಾಧಿಪತಿಗಳು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅವರ ಅಂತರಾರ್ಥವಿದ್ದೀತು. ಗೌಡಪಾದರು ತಮ್ಮ ಕಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಬಗೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ 'ಅತ್ಯಂತಾ ಭಾವ'ವನ್ನೇ ಪುರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಿಯ ಲೋಕ, ಎಲ್ಲಿಯ ಭಾರತ, ಎಲ್ಲಿಯ ವರ್ಣಾಶ್ರಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಎಲ್ಲಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ. ಎಲ್ಲಿಯ (ಆದರೆ ಮೇಲಿನ) ಟೀಕೆ, ಟಿಪ್ಪಣಿ, ವಿರೋಧ! ಸತ್ಯ ಯಾರ ಸ್ವತ್ತು ಅಲ್ಲ. ಸತ್ಯಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವವರದಂತೂ ಖಂಡಿತ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಎಲ್ಲರ (ವಿಟ, ನಾಗರಿಕ, ವಿದೂಷಕ ಮತ್ತು ಪೀಠ ಮರ್ದಕರೆಲ್ಲರ) ಸ್ವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರು ಆಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು (ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭಾಷಣವೊಂದರಲ್ಲಿ). "ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಧನಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಡಿಗ್ರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಬೇಕಾದವರೊಬ್ಬರ ಮಗ ನಂಬರು ಕಡಿಮೆ ತೆಗೆದಿದ್ದ. ಆದರೆ ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದೆ. ಇದು

ಆಧುನಿಕ ಯುಗ. ಮನುಷ್ಯನು ಚಂದ್ರಲೋಕದತ್ತ ಹೊರಟದ್ದಾನೆ. ಸರ್ವರಿಗೂ ಸಮಾನಾವಕಾಶ ಬೊರೆಯಬೇಕು. ಹೊಸದೊಂದು ವಿಚಾರ ಕ್ರಾಂತಿ....'...."

ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗೆಂದು ಯಾವ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಯಾವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರೂ ವಿರೋಧಿಸಲಿಲ್ಲ!

ಆದರೆ 'ನೈಟ್ ಫಿಲಂಸ್' ಬಗೆಗೆ ಖಂಡನೆ ಮಂಡನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. 'ನೈಟ್ ಫಿಲಂಸ್' ಬೆಂಬಲಿಗರೊಬ್ಬರು ಭಾರತೀಯ ಪುರಾಣಗಳ ಅಪ್ಸರೆಯೊಬ್ಬಳು ನೈಟ್ ಫಿಲಂಸ್ ತಂಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು 'Sexy' ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರು.

ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಚಾರ! ಶಕಾರ ಸಂತತಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕವಿಗಳೊಬ್ಬರು ಏಕಪಕ್ಷೀಯವಾಗಿ! ತಾವು ಸಮಾಜದ ವಿಷವನ್ನು ಭಕ್ಷಿಸುವ ನೀಲಕಂಠ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದರು.

ಅದು ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಜನನಾಯಕರೊಬ್ಬರು ತಮ್ಮನ್ನು ಸೀತೆಗೆ ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಈಗ ಈ ರಾತ್ರಿ ಚಿತ್ರಪ್ರಿಯ!

ಅಂತಹ ನೈಟ್ ಕ್ಲಬ್ಬುಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ದೇವರ ಪರಿಚಯ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರಿಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನಾವು ಅರಿಯುವು.

ಇನ್ನು ಕೊಂಚ ಹೊತ್ತು ವಿಷಭಕ್ಷಕ ನೀಲಕಂಠರ ಕಾರ್ಯರಂಗವನ್ನು ಕೊಂಚ ಪರಿಶೀಲಿಸೋಣ

ಕಾವ್ಯ!

ಎಲ್ಲಿದೆ? ಹೇಗಿತ್ತು? ಏನಾಯಿತದಕ್ಕೆ?

ಅದಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ!

ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನಗಳ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದಾಗ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ನಾಲ್ಕು ಡರ್ಜ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಖ್ಯಾತ ಕವಿಗಳಿಗಂತೂ ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಸಿನಿಮಾ ಕವಿಗಳು, ಸ್ವಾಗತ ಕವಿಗಳು, ಕಾಲೇಜ್ ಮ್ಯಾಗಜೀನ್ ಕವಿಗಳು, ಸಾಪ್ತಾಹಿಕ, ಮಾಸಿಕ, ತ್ರೈಮಾಸಿಕ, ವಾರ್ಷಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕವಿಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತ.

'ಕಾವ್ಯದ ಪರಮೋದ್ದೇಶ ರಸಾನುಭವವನ್ನು ಮಾಡುವುದು' ಎಂಬ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಭಾರತೀಯ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯ ಹೇಳಿಕೆ. ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಲೇಬೇಕು. ರಸ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಪಲ್ಪಿ ಹೊಡೆದು ಹೋದಾವು—ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಪದ್ಯಗಳು, ಅದುದರಿಂದ ಕವಿಯ ಮತ, ಅಧಿಕಾರ,

ಪುಟಾಣಿ ಪಿಶಾಚಿಗಳು

ಎರಡೋ ಮೂರೋ ಪುಟಾಣಿ ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟವೆ. ಸೇರಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲೇ ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ. ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಅಂದರೆ ಭಯ ಹುಟ್ಟಿಸಿ, ರಕ್ತಕಕ್ಕಿಸಿ ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪಿಶಾಚಿಗಳಲ್ಲ. ಪುಟಾಣಿ ಪಿಶಾಚಿಗಳು, ಹೀಚು ಪಿಶಾಚಿಗಳು. ಸುಮ್ಮನೆ ಸತಾಯಿಸುತ್ತವೇ ಹೊರತು, ಬೇಸರ ಬರಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಮೈಗೆ ಊನಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಮೊನ್ನೆ ವಿಧಾನಸಭೆಗೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಣಕಟ್ಟಿ, ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಾಂಪುಹಚ್ಚಿ ಮುದ್ರೆ ಒತ್ತಿಸಿ, ಸ್ವತಃ ನಾನೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಂದಿದ್ದೆ. ವಿಷಯ ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಜಾರಿಮಾಡಿದ್ದರು, ಶ್ರೀ ಕುಮಾರುಗೆ. ಮಾನವ ಸೇವಾ ಸಮಾಜದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ರಾಜಾಮಹಲ್ ಅಂತ ವಿಳಾಸ ಹಚ್ಚಿದ್ದರು. ಅಂಚೆ ಯವನು ಅದನ್ನು ತಂದು ನನಗೆ ಪಾವತಿಮಾಡಿ, ಸಹಿಸಡೆದು ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡದೆ ಹೊರಟುಹೋದ. ನನ್ನ ಹೆಸರು ಕುಮಾರ್ ದಿಟ. ನಾನಿರುವುದು ಗುಟ್ಟುಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ, ದನಗಳ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ. ನನ್ನ ಸಂಸಾರದ ಸೇವೆಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಂದು ನೊಂದಿದ್ದೇನೆ ಹಣ್ಣುಗಾಯಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮಾನವ ಸೇವೆಗೆ ಏಕೆ ಕೈ ಹಾಕಲಿ? ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸೇವೆ ಮಾಡಪ್ಪಾ ಎಂದು ದೇವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನಿಂತು ಹೇಳಿದರೆ “ಆಗಲಿ ದೇವರೇ! ಜೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡ್ತೀನಿ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸು. ಆಮೇಲೆ ಭರ್ಜರಿ ಸೇವೆ ಮಾಡ್ತೀನಿ. ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡವರು ಪುನಃ ಸೇವೆಮಾಡಪ್ಪಾ ಅನ್ನುಲ್ಲ. ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅನ್ನುಲ್ಲ. ಶಾಶ್ವತವಾದ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ.” ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. “ಏನುಬೇಕಪ್ಪಾ” ಎಂದು ದೇವರು ಕೇಳಿದಾಗ, “ಹತ್ತು ಅಧವಾ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಢೂತಿ ಅಣುಬಾಂಬುಗಳನ್ನು ದಯಪಾಲಿಸಪ್ಪ! ಇಡೀ ಭರತಖಂಡದ ಮೇಲೆ, ಮ್ಯಾಪ್ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆಯಪಾಣಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಂಬುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಮೇಲೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನವರೇನಾದರೂ ಉಳಿದರೆ, ಅವರಿ ಗಾದರೂ ಈ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಹಾವಳಿ ಇಲ್ಲವೆ, ಮೂರುದಿನಕ್ಕಾದರೂ ಎರಡು ಊಟ ದೊರಕಿ ಅವರುಗಳು ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದು.” ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬೆಳೆದು, ಕಂಡದ್ದು ಇಷ್ಟೇ :—ಇರುವೆಗೂಡು ಕೆದರುವುದು. ಚೆಲ್ಲಾಪಿಲ್ಲಿ ಹರಡಿದ ಇರುವೆಗಳು ಬಂದು ಕಚ್ಚಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಔಷಧಿ ಹುಡುಕಿ ತಯಾರಿಸುವುದು. ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದು, ಇರುವೆಗೂಡನ್ನು ಕೆದಕುಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿರೋ ಎಂದರೆ, ಮುತ್ತೈದೆ ಮಕ್ಕಳು ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲ? ಏನೋ ತೀಟೆ ಹತ್ತಿದೆ ಅವರ ಕೈಗೆ, ಇರುವೆಗೂಡು ಕೆದಕೋದು, ಜೇನುಗೂಡು ಕೇಳೋದು, ಅರ್ಧ ಕುಯ್ದು ದಿಮ್ಮಿಗೆ ಹಾಕಿದ್ದ ಬೆಣೆ ಕೇಳೋದು, ಇದೇ ಸಮಾಜಸೇವೆ ಅಂತ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟೆವೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡ ಮೇಲೆ ಮಾನವಸೇವೆ ಅಂದರೆ ಜುಗುಪ್ಸೆ. ತಮ್ಮ ಪಾಡು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುಕ್ಕೆ ಬರದೇ ಇದ್ದೋರು ಊರದನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಾದು ದೊಡ್ಡಗೌಡ ಅನ್ನಿಸಿಕೊತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಬಾರದು ಎಂದ ನನ್ನ ಧೃಢ ನಿರ್ಧಾರ. ಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮಾನವ ಸೇವಾಸಮಾಜಕ್ಕೆ ನಾನ್ಯಾಕೆ ಸೇರ್ದೀನಿ? ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಆಗುಕ್ಕೆ ನನಗೇನು ತೆವಲೆ?

ಆದರೂ ಆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಗದ ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಸಹಿಮಾಡಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಕಾರಣ, ಆ ಕಾಗದವನ್ನು ಆ ಕಚೇರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟೆ. ಅಲ್ಲಿದ್ದ ನೌಕರ, ಸರ್ಕಾರದ ಊರುಗಂಬ ಅಲ್ಲವೇ ನನ್ನ ನೋಡಿ ಸೆರೆದು ಕುಳಿತ. “ಈ ತರಹ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸ್ವಾಂಪು ಹಚ್ಚಿ, ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ. ಈ ಕಾಗದದ ಕುಮಾರ್ ನಾನಲ್ಲ. ಅಂತ ಅಹವಾಲು ಕೊಡಿ. ಆಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ.” ಎಂದ.

ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಭರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರನ್ನೂ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಎರಡುವರ್ಷಾ ನಂತರ ನೇಮಿಸಿ ಗೆಜಿಟ್ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಧೀರರು, ಇದ್ದ ನನ್ನನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಇವನು ಅಂತ ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಕಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂತೆಗೆಯುತ್ತಾರೆಯೇ? ಮಸಲ ಹಾಗೆ ಕಳಿಸಿದರು ಅನ್ನಿ. ಆಮೇಲೆ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿ ಲಾಯರಿಗೆ ತಿಂಡಿ ಕಾಫಿ ತಿಂಗಳಾನುಗಟ್ಟಲೆ ಉಣಿಸಿ, ನಂತರ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೋಹೊತ್ತಿಗೆ, ಮುಪ್ಪು ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯೋಚಿಸಿ, ಆ ನೌಕರನಿಗೆ ಸಲಾಂ ಹೊಡೆದು, ನೀನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡ್ತೀನವ್ವಾ ಎಂದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದ. ಕರುಣಾಮಯ ಅವ.

ಅಂದಿನಿಂದ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, ಆಮೇಲೆ ವಾರಕ್ಕೆರಡುಬಾರಿ, ಆಮೇಲೆ ವಾರಕ್ಕೆ ಮೂರುಬಾರಿ, ಅದರ ಮುಂದಿನವಾರ, ನಾಲ್ಕುಬಾರಿ, ಈಗೀಗ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರುಬಾರಿ, ಅವನಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. “ಮೊದಲು ಕಳಿಸಿದ ಕಾಗದ ನಿನ್ನದಲ್ಲ” ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಬರೆದರೆ, ಗೆದ್ದೆ ಅಂತ ನನ್ನ ಆಸೆ.

ಫೋನ್ ಮಾಡಿದಾಗಲೆಲ್ಲ, ಪುಟಾಣಿ ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ಎರಡು ಮೂರು ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು

ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಮಾತನ್ನೇ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಕೇಳಿಸುವಂತೆ ಅವು ಅವೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಎಷ್ಟು ರೇಗುತ್ತೆ ಅಂತ.

ಫೋನ್ ಮಾಡಿದೆ. ರಿಸವರ್ ಕಿವಿಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡೆ ಹಲೋ ಅಂತ ಉದಯ ರಾಗ ಹಾಡಿದೆ, ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ.

“ಹೆಲ್ಲಾ ಹೋ ಅಂತ ಒಂದು ಪುಟಾಣಿ ಪಿಶಾಚಿ ಕಿರುಕಲ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕಿರಿಚಿತು.

‘ನೀನೇನೇ’ ಅಂತ ಇನ್ನೊಂದು ಪಿಶಾಚಿ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿತು.

ನಾನೆ, ನಾನೆ, ಅದರೆ ಆ ಕಡೆ ನೀನೇನೇ ಎಂದಿತು ಮೊದಲ ಪಿಶಾಚಿ.

ಈ ನಾನೆ ನೀನೆ ಪಿಶಾಚಿ ಸಂವಾದ ಮೂರು ನಿಮಿಷ ಆಯಿತು. ನಾನು ಮೊದಲು ಫೋನ್ ಮಾಡಿದವನು, ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡಲೊಲ್ಲರು. ಮದುವೆ ಮನೆಗೆ ಉಟಕ್ಕೆ ಕರೆದು, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ, ಯಾವೂರೂ ದಾಸಯ್ಯ ಅಂತ ಯಾರೂ ಕೇಳದೆ ಇದ್ದರೆ, ಎಷ್ಟು ಅವಮಾನವಾಗುಲ್ಲ! ಎಷ್ಟು ಕೋಪ ಬರುಲ್ಲ. ಅದರೆ ಯಾರ ಮೇಲೆ ತೀರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕೋಪವನ್ನ! ಮದುವೆ ಮನೇಲಿ? ಅದರೆ ಟೆಲಿಫೋನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನಾಗಿರಬೇಕು?

“ಯಾರ್ರೇ ಅದು, ನಾನೇ ನೀನೇ ಅಂತ ಬಡಕೋತಾ ಇದೀರಿ. ಯಾರ್ರೇ ನೀವು? ಹೆಸರೇನಿ” ಅಂದೆ.

“ನನ್ನ ಹೆಸರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ, ಹಿ ಹಿ ಅಂತ ಕಿಲಕಿಲನಕ್ಕಿತು, ಪಿಶಾಚಿ. ಹೆಸರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ನನಗ್ಯಾಕೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದಿರಿ, ಮಂಕಲ್ಲವೇ ನೀವು” ಎಂದಿತು ಪಿಶಾಚಿ. ಚೂಟಿ ಪಿಶಾಚಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಟಾಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು ನನಗೆ.

“ನಾನು ಫೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಣ್ಣಪ್ಪನಿಗೆ, ವಿಧಾನಸೌಧದ, ಬಿ.ಎ.ಡಿ. ಸೆಕ್ಷನ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಟರಿಗೆ—ನೀವೇನೇ ಅದು” ಎಂದೆ, ಗಂಭೀರವಾಣಿಯಲ್ಲಿ “ಅಣ್ಣಪ್ಪ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಯಾಕೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿದಿರಿ!” ಎಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿತು. ಆಮೇಲೆ ಅದರ ಸಂಗಾತಿಗೆ “ಕೇಳಿದೆಯಾ ನೀನೂ ಕೇಳಿದೆಯಾ, ಯಾವುದೋ ದೊಡ್ಡ ಪಿಶಾಚಿ, ನಾವು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಡ್ಡಬಂದು, ಅಣ್ಣಪ್ಪನೇ, ಅಯ್ಯಪ್ಪನೇ ಎಂದು ಕೇಳಕ್ಕೆ ಶುರುಮಾಡಿದೆ. ನಮ್ಮ ಟೆಲಿಫೋನ್ ನಲ್ಲೂ ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಮನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ” ಎಂದಿತು.

ಇರಬಹುದು, ನನ್ನ ಗಂಟಲು ಗಡಸು. ಅದಕ್ಕೇ ನನ್ನನ್ನ ದೊಡ್ಡ ಪಿಶಾಚಿ ಅಂತ ಪುಟಾಣಿ ಪಿಶಾಚಿಗಳು ಲೇವಡಿ ಮಾಡಿರಬೇಕು.

“ ಕುಮಾರ್ ”

ಕಲಿತ ರಾಕ್ಷಸ

ಶಿವನ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಪಂಚಾಗ್ನಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಏಕಾಗ್ರಚಿತ್ತದಿಂದ ಮಾಡಿದ ರಾವಣಾಸುರನಿಗೆ, ಶಿವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾದ. “ವತ್ಸ! ಏನು ವರ ಬೇಕೋ ಕೇಳಿಕೋ” ಎಂದ. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನವೂ ನನಗೆ ಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯ ಇರಬಾರದು. ಅಂತಹ ವರ ಕೊಡು” ಎಂದ ರಾವಣಾಸುರ. “ತೋಗೋ” ಅಂದ ಶಿವ. ಕೊಟ್ಟ ವರವನ್ನು.

ಬೆಳಗಿನ ರೂಪದ ಕೋಳಿಯ ತರಹ ಜಂಭದಿಂದ ಕೊಕ್ಕೊಕ್ಕೋ ಮಾಡುತ್ತ ರಾವಣಾಸುರ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದ. ತಲೆಯೆಲ್ಲಾ ಭಾರವಾಗಿತ್ತು, ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹತ್ತು ತಲೆಗಳೂ ತುಂಬಿತ್ತು ಜ್ಞಾನಭಂಡಾರದಿಂದ ಬಂದವನೇ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ, ದೇವರ ಪೂಜೆಮಾಡಿ, ಕುಲಗುರುಗಳಾದ ಶುಕ್ಲಾಚಾರ್ಯರ ಬಳಿಗೆ ಹೋದ. ಅಡ್ಡ ಬಿದ್ದ. ತಾನು ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸು, ಸಂಪಾದಿಸಿದ ವರ, ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಒಂದೇ ಪ್ರಪಂಚದ ಅಧಿಪತಿತ್ವ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿವರಿಸಿದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಜಂಭದ ದನಿಯಲ್ಲೇ ವಿಶದೀಕರಿಸಿದ.

“ಎಲ್ಲಾ ಕಲಿತಿದ್ದೀಯಾ! ಮಗು!” ಅಂದರು ಶುಕ್ಲಾಚಾರ್ಯರು, ಒಂದೇ ಕಣ್ಣಿನಿಂದ, ಕಾಕದೃಷ್ಟಿ ಹಾಯಿಸುತ್ತ.

“ಶಿವನ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಕಲಿತಿದ್ದೀನಿ” ಎಂದ ರಾವಣಾಸುರ.

“ಕೆಲವು ವಿಷಯ ತಿಳಿಯದೆ ಇರಬಹುದೇ” ಎಂದರು ಶುಕ್ಲಾಚಾರ್ಯರು.

“ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗುರುಗಳೇ” ಅಂದ ರಾವಣ.

“ಹಾಗಾದರೆ ಬಾಜಿ ಕಟ್ಟುತ್ತೀಯಾ?” ಎಂದರು ಶುಕ್ಲಾಚಾರ್ಯರು.

“ಓಹೋ!” ಎಂದ ರಾವಣ.

“ನಾನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನೀನು ಹತ್ತು ಪವಿತ್ರದ ಉಂಗುರ ಕೊಡಬೇಕು” ಎಂದರು ಶುಕ್ಲಾಚಾರ್ಯರು.

“ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ, ಆದರೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ನೀವು ಹತ್ತು ಪವಿತ್ರದ ಉಂಗುರ ಕೊಡೋದು ಬೇಡ. ಒಂದು ಕೊಡಿ ಸಾಕು” ಎಂದ ರಾವಣ.

“ಮೂರುಕಾಲು, ಎರಡು ರೆಕ್ಕೆ, ವಜ್ರದ ಕಿರೀಟ ಇರುವ ಬೆಟ್ಟ ಯಾವುದು?” ಎಂದು ಶುಕ್ಲಾಚಾರ್ಯರು ಕೇಳಿದರು. ಕೆರೆದುಕೊಂಡ ರಾವಣ ತಲೆಯನ್ನು ; ಹತ್ತು ತಲೆಗಳನ್ನು.

“ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗುರುಗಳೇ, ನೀವು ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ” ಎಂದು ಹತ್ತು ಪವಿತ್ರದ ಉಂಗುರಗಳನ್ನು ಗುರುಗಳ ಕಾಲ ಬಳಿ ಇಟ್ಟ.

“ನನಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಮಗು” ಎಂದು ಶುಕ್ಲಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಪವಿತ್ರದ ಉಂಗುರವನ್ನು ರಾವಣನಿಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು.

“ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ, ಒಂದು ಭಾಗ, ಮಗು. ಜ್ಞಾನದ ಉಪಯೋಗ ಬುದ್ಧಿ ವಂತಿಕೆಯಿಂದ, ಅದು ಬಲು ದೊಡ್ಡ ಭಾಗ, ಮಗು” ಎಂದರು ಶುಕ್ಲಾಚಾರ್ಯರು.

ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಬರುತ್ತಂತಪ್ಪಾ!
ಇವರ ಭಾಷಣ ಕೇಳೋದರ ಜತೆಗೆ
ಹಾಳು ಮುಸುಡಿಗಳನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕಲ್ಲ!!

ಕೊಮಟೆ

[ಗುಪ್ತರೂ, ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿ ಶೆಲ್ಲಪಿಳ್ಳೆಯವರೂ]

ಮರಳೇಗುಡ್ಡವೆಂದರೆ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲಕ್ಕೆ ಬಲು ಹೆಮ್ಮೆ. ಹಾಗೇ ತಮ್ಮ 'ಕೊಮಟೆ' ಭಾರತಕ್ಕೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಗುಪ್ತರೇ ಆಸೆ. ಅಂದಹಾಗೆಯೇ ಗುಪ್ತರೇ ಬಂಡವಾಳ ಅವರು 'ಕೊಮಟೆ' ಆರಂಭಿಸುವವರೆಗೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿತು. 'ಕೊಮಟೆ'ಯ ಉದ್ಘಾಟನೆ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆದಾಗ ಊರ ಜನ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮಟೆ! ಎಂದು ಅಡಿಕೊಂಡರು.

ಹೌದು! ಗುಪ್ತರು ಯಶಸ್ಸಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಪ್ಯವಾಗಿಯೇ ನಡೆದು, ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಅದರ ಮೆಟ್ಟಿಲು ಹತ್ತಿ, ಶಿಖರ ತಲುಪಿದ್ದರು. ಯಾರೂ ಸಡಲಿಸಲಾರದಂತಹ ಅಡಿಪಾಯ ಹಾಕಿದ್ದರು. ಈಗ ಎರಡು ದಶಕಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಮುಟೆ ಮುಟೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಬಿಸಿಲದಿನ ಕಾವೇರಿ ದಾಟಿ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲಕ್ಕೆ ಬಂದವರು ಅವರು, ನೀರಡಿಕೆಗೂ ನೀರೇ. ಹಸಿವನ್ನು ಇಂಗಿಸಲಿಕ್ಕೂ ನೀರೇ. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಾವೇರಿ -ನೀರಿಗೆ ಬರಗಾಲವಿಲ್ಲ. ಊರಹೊರಗಿನ ಅರಳೇಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಚಾಚಿ ಮುಗಿದರು. ಹಸಿವು ದಣವಿನಿಂದ ಬಂದ ಗಾಢನಿದ್ರೆಯನ್ನು ತಿವಿದೆಬ್ಬಿಸಿದ್ದು ಪಕ್ಕದಿಂದ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಘಮ-ಘಮ ವಾಸನೆ. ಗುಪ್ತರು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸಿದರು. ಅದೇ ಅರಳೇಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕಲ್ಲುಜೋಡಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ಬಾಂಡಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಂಡ ಬಜ್ಜಿಗಳನ್ನು ವಡೆ ಶೀನ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕರಿಯುತ್ತಿದ್ದನು, ಗುಪ್ತರನ್ನು ಸೀಳಿದರೂ ಒಂದು ಕಾಸು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾಸಿಲ್ಲದ ಘಮ-ಘಮ ವಾಸನೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸಬೇಕಿತ್ತು. ಬಾಣಲೆಯನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತ ಉಸಿರೆಳೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ಗುಪ್ತರು ವಡೆ ಶೀನನ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಬಿದ್ದರು. ಈಗ ಗುಪ್ತರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವರನ್ನು ವಡೆ ಶೀನನಲ್ಲಿ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿ ನೋಡಿದಳಂತೆ. ಶೀನ ಅವರನ್ನು ಹತ್ತಿರ ಕರೆದನು. ಗುಪ್ತರು ಮಾತನಾಡದೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಮಾಸಿದ ಹೆರಕುಪಂಚೆ ದೀನ ನೋಟ ಶೀನನಿಗೆ ಕರುಣೆ

ಉಕ್ಕಿತು. ಒಂದು ಅಲದ ಎಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಬೋಂಡಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಗುಪ್ತರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟನು, ಗಪ-ಗಪನೆ ಗುಪ್ತರು ಬೋಂಡಗಳನ್ನು ನುಂಗಿದರು. ಅರಳಿ ಮರದತ್ತ ಇದ್ದ ಕೊಳಕ್ಕೆ ಓಡಿ ನಾಲ್ಕು ಬೋಗಸೆ ನೀರನ್ನು ಹೀರಿದರು. ತೃಪ್ತಿಯ ತೇಗೊಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು. ವಡೆ ತೀನನ ಬುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಸಿಬಿಸಿ ಬೋಂಡಗಳು ಹೊಗೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಗುಪ್ತರು ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚಾಕವನ್ನು ಗಕ್ಕನೆ ನಡುವಿಗೆ ಬಿಗಿದು, ಬೋಂಡದ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಲೆಯಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಹೊರಟೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಊರೊಳಕ್ಕೆ ಅಗ್ರಹಾರಕ್ಕೆ ಅಂಗಡಿ ಬೀದಿ ಒಂದೇ ಗಂಟೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಬಂದರು ಅರಳಿಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ವಡೆ ತೀನನ ಮುಂದೆ ಬುಟ್ಟಿಯನ್ನೂ, ಬೋಂಡದ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹಣವನ್ನೂ ಇಟ್ಟರು. ಹೀಗೆ ಅವರ ಬಾಳು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಒಂದೇ ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಊರಿನೊಳಗೆ ಅಂಗಡಿ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು— ಬಾಂಡಲೆಯೊಳಗೆ ಬೋಂಡ ಕರಿಯುತ್ತಾ ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪುಟ್ಟ ಡಬ್ಬಿ ಅಂಗಡಿ ಹೀಗೆ ಹೀಗೆಯೇ; ಈಗ ಅವರು ಊರಿನ ಲಕಪತಿಗಳು ಅವರೂ ಅವರದು ಹಿರಿಯ ಗುಣ. ಪ್ರತಿ ಸಂಜೆ ಊರಹೊರಕ್ಕೆ ನಡೆದು ಅರಳಿ ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ವಡೆ ತೀನನ ಎರಡು ಬೋಂಡ, ನಾಲ್ಕು ಬಜ್ಜಿ ತಿಂದರೇನೇ ತೃಪ್ತಿ !

ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕದಲ್ಲಿ ನೂರುಕೋಟಿ ಮೆಷೀನ್ ಟೂಲ್ಸ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಯೋಜನೆ. ಗುಪ್ತರಿಗೆ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವತ್ತೂ ನಂಬಿಕೆ. If you can not plan, you can not manage. ಜೀವನದ ಈ ಮೂಲತತ್ವ ಅವರ ರಕ್ತದಲ್ಲೇ ಬಂದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಿತು. ಭಾರತದ ಭವ್ಯಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನದೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಪಾತ್ರ ಏಕೆರಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಅವರ ಆಸೆಯೇ 'ಕೊಮಟ'ಯ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬೀಜಾಪುರವಾಯಿತು. ಯಂತ್ರೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯವಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯ ಸಂಕೇತ. ಆದುದರಿಂದ ಯಂತ್ರೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭ್ಯುದಯದೊಡನೆ ಗಳಿಸಿರುವ ಲಕ್ಷಲಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನುತ್ತಲೇ ಗುಪ್ತರು ಕೊಮಟಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಮರಳಿಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ನೋಡಿದರೆ ಊರಹೊರಗೆ ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಮೈಚಾಚಿರುವ ಗುಪ್ತರ 'ಕೊಮಟ' ಅಥವಾ 'ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಮೆಷೀನ್ ಟೂಲ್ಸ್'ನ ಭವ್ಯನೋಟ ಕಾಣಸಿಗುವುದು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕುರಿಹಟ್ಟಿ ಬಸವನ ಗೌಡ್ಯಾನರೇ (ಇವನು ಕೊರವಂಜಿಯ ಓದುಗರಿಗೆ ಅಪರಿಚಿತರಲ್ಲ) ಬಲು ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿದ ರಿಂದಮೇಲೆ ಬೇರೇನು ಹೇಳಬೇಕು ? ಈಗ ಈ ಲೇಖನ ಬರೆಯುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ ಪೂರ ಮುಗಿದು, ಕಾರ್ಮಿಕ ಯಂತ್ರ ತಿಲ್ಲಿಗಳ ನೇಮಕ ವಾಗಿ, ಉದ್ಘಾಟನೆ ನೆರವೇರಿದೆಯಷ್ಟೆ. ಯಂತ್ರ ತಿಲ್ಲಿಗಳ ನೇಮಕ ನಡೆದಾಗ

ಕೆಲ ಗಮನಾರ್ಹ ವಿಷಯಗಳು, ನಿರ್ಣಯಗಳು ನಡೆದವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಗುಪ್ತರು ಕುರಿಹಟ್ಟಿ ಬಸವನ ಗೌಡ್ಯಾನರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಕೇಳಿದರು—
 “ಗೌಡ್ಯರೇ, ನನಮು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ನಿಮ್ಮನ್ನ ನಂಬಿಯೇ ಆರಂಭಿಸಿದೇನೆ. ನೀವು ಸಾಮಾನ್ಯರಲ್ಲವಷ್ಟಾ !....ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜೂ ಒಂದೆರೆಡು ವರ್ಷ ಓದಿ ಬಂದವರಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಹೇಳಿ. ನನಮು ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಬೇಕೇ ಬೇಕೋ? ಮೆಕಾನಿಕಲ್ಲು! ಒಲು ಜಂಭವಷ್ಟಾ ಆ ಹೈಕಳಿಗೆ. ಮೊನ್ನೆ ಬಂದಿದ್ದ ನಲ್ಲವಷ್ಟಾ Machine Erection—ಆ ಹುಡುಗ ಆತ ಇಂಜಿನಿಯರಂತೆ. “ಗುಪ್ತರೇ, ಏನು ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದೀರಿ? ನನಮು ಮಷೀನ್ಸ್‌ಗೆ ಸ್ವಿಚ್ ಹಾಕಿದಾಗ ಗಡಿಗಡಾ ಎಂದು ಗಡಗಡಿಸಿದರೆ ಗೋಡೆಯೇ ಹಾರುಹೋಗುತ್ತದಲ್ಲರೇ ಎನ್ನುವುದೇ? ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಬಿ.ಇ. ಸಿವಿಲ್ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನೀವಿದೀರ. ಅಂದರೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಬಿ ಇ. ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನುಪಾ?”

ಕುರಿಹಟ್ಟಿ ಬಸವನ ಗೌಡ್ಯಾನರು ಕೆಲಕಾಲ ಯೋಚಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಅಂದರು. “ಗುಪ್ತರೇ,....ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಗೋಪ್ಯವಾಗಿ ಇರಲಿ, ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಬಿ.ಇ. ಸಿವಿಲ್ ಬೇಡವೋ ಹಾಗೇ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ಗೆ ಬಿ.ಇ ಮೆಕ್ಯು, ಕಾವೇರಿ ನೀರು ಶಿವನಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಧುಮುಕುತ್ತದೆ. ಪೆನ್‌ಸ್ಟಾಕ್‌ಗಳು ಅವೆ. ಜನರೇಟರ್‌ಗಳು ಅವೆ. ಇನ್ನು ಕರೆಂಟ್ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಬಿ.ಇ. ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬೇಡ. ಯಾಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀನೀ ಅದಿರೋ? ಏನೇನೋ ಓದಿದೆ ಅಥವಾ ಏನೇನೋ ಓದಿ ಇಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂಥೆಂಥ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನ ಇದಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿ? ಬಿ.ಇ. ಮೆಕ್ಯುಗಳು ಹೇಳಬಹುದು ‘ಕತ್ತಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿ’ ಅಂತ. ಆದರೆ ಗುಪ್ತರೇ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಕತ್ತಿಯ ಕೆಲಸವೇ. ಕತ್ತಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸೇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸವೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ, ಅವುಗಳ ಮುಂದೆ ಇದ್ದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಒದೆಯೂ ತಪ್ಪುತ್ತೆ !”

ಕುರಿಹಟ್ಟಿ ಗೌಡ್ಯಾನರ ವಾದ ಗುಪ್ತರಿಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರಹತ್ತರಷ್ಟು ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರದು ವ್ಯವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟಿ. ಭಾರತದ ಪೂರ ಭರ್ಜರಿ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಅನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ತನಮು ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಹೇಳಹೆಸರಿಗಾದರೂ ಬೇಕೇ ಬೇಕು ಬಿ.ಇ.ಗಳು ಎಂದು ಅವರ ಮತ. ಇದಕ್ಕೆ ಕುಮಕ್ಕು ಕೊಟ್ಟವರು ಸರ್ವೆ ಯರ್ ಷಣ್ಮುಖರು. ಅವರ ಓರ್ವನೇ ಕುಮಾರ ಬಿ.ಇ. ಮೆಕ್ಯು ಮಾಡಿ ದೂರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡ ಕೊಂಪೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ. ಅವನನ್ನು ಹೇಗೋ ತನಮು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ವೆಯರ ಹಂಬಲ. ಈಗ ಗುಪ್ತರು ಕೊಮಟಿಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದಾರೆ. ಗುಪ್ತರು ಕೈಹಾಕಿದ್ದು ಚಿನ್ನ ಎನ್ನುವುಗುಷ್ಣುಖರಿಗೆ

ಖಾತ್ರಿ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಕೆಲಸ ದಕ್ಕಿಸಿ, ತೋಟಗದ್ದೆಗಳ ಮೇಲುಸ್ತು ವಾರಿಗೂ ಹಾಕಿ ತಾವು ರಾಮಕೃಷ್ಣಾಂತ ಇರೋಣವೆಂದು ಅವರ ಆಸೆ. ಅವರು ಗುಪ್ತರನ್ನು ಕಂಪು ಅಂದರು; “ಗುಪ್ತರೇ, ನಾನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನಿ. ನಿಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕೆ, ಕೇಳಿ!”

ಗುಪ್ತರ ಯಶಸ್ಸಿನ ಮೂಲ ಇಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅವರು ಯಾರ ಮಾತನ್ನೂ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿಹಾಕುವವರಲ್ಲ. ಹೇಳುವುದನೆಲ್ಲ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಕೇಳುವವರೇ ಆದರೆ ನಡೆಯುವುದು ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಬಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಯೇ.

“ನೋಡಿ-ನನ್ನ ಮಗ ಇಂಜಿನಿಯರು. ಬಿ.ಇ. ಮೆಕ್ಯು ಬಲು ಸುಟೆ ಹುಡುಗ ಮೊದಲಿಂದ ಅಷ್ಟೆ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ. ಆಟಪಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಬಲು ಮುಂದು ಮಾತು ಕಡ್ಡಿ ಮುರಿದಂತೆ, ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳನ್ನೇ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ದಬಾಯಿಸಿ ಬೀಡೋನಂತೆ. ಅದಕ್ಕೇ grudge ನೋಡಿ, ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಡೋರು ಆದರೆ ಇವನು Dont care master. ಎಕ್ಸಾಮಿನರ್‌ನೇ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳನ್ನು ಅಜ್ಜಿ ಬಜ್ಜಿ ಮಾಡೋನು!”

“ಏನು ಷಣ್ಮುಗರೇ, ಪರೀಕ್ಷಕರನ್ನೇ ಹೊಡೆಯೋನೇ?”

“ಹಾಗಲ್ಲ ಗುಪ್ತರೇ, ಎಂಥದೂ ಸಬ್ಜೆಕ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳನ್ನೇ ಏನೇನೋ ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಜೋಕ್ ಮಾಡಿಬಿಡೋನು. ನಾನು ಹೇಳೋವೆ. ಬೇಡಕಣೋ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮೊದಲು ಪರೀಕ್ಷಕರನ್ನು ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗಿ ಗೋಳುಹುಯ್ಯೊಂಡು ಯಾಕೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೀಯಂತೆ. ಆತ ಕೇಳಬೇಕಲ್ಲ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳೇ ಅವನ ಹಾಬಿ. ಒಂದ್ವಲ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರೊಫೆಸರರು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ—ಅವರದು ಯಾವಾಗಲೂ ಆಡ್ಡದಾರಿಯಂತೆ. ಸೀರ ಅನ್ನೊಂದು ಅರೀದ ಇಸು. ಮರಳಿಗುಡ್ಡದಂತೆ ನೇರ ನನ್ಮಗ—you see, consider me as a law man—not as an examiner, ಹಳ್ಳಿ ಗುಗ್ಗೊಂತ ತಿಳ್ಕೊಳ್ಳಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ತೋಟ ಇದೆ. ನೀವು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಇಂಜಿನೀರು ಅಂತ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದೀನಿ. suggest me a pump ಎಂದು ಕೇಳಿದರಂತೆ. induction motor ಎಂದ ಸಿಡಿಲು ಹೊಡೆದಂತೆ ಇವ. ಅದು A.C. ಆಯಿತು. Suggest me a D.C. machine ಅಂದರು ಪ್ರೊಫೆಸರು. ಈತ you please use the one I suggested just now. D.C. machine requires some knowledge of electricity you are a layman! “ಅಂದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಪ್ರೊಫೆಸರರು ಕೋಪದಲ್ಲಿ I want a D. C. machine’ ಅಂತ ಘರ್ಜಿಸಿದರಂತೆ. ಅದೇ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಈತ Then you go and consult any other electrical engineer” ಅಂತ ಮರು ಘರ್ಜಿಸಿದನಂತೆ.

‘ಹಾಗೆ ಅಂದ್ಬಿಟ್ಟುನೇ ಪರೀಕ್ಷಕರಿಗೆ!....’ ಅಂದರು ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ ಗುಪ್ತರು.

“ಅದೇನ್ ಮಹಾ. ಮೊನ್ನೆ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲ Electric shaving factory ಶುರುಮಾಡ್ತೀವೀಂತ ಇದ್ದೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಈತನನ್ನ ಇಂಟರ್ ವ್ಯಾಗೆ ಕರೆಸಿ We will take you as a planning engineer. Explain step by step how you plan our electric shaving factory ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ ಈತ As a planning engineer I Advice you to stop this project Immediately. India is an under developed country rural areas are more ninety per cent of the population can not use your project. Better start one good blade industry ಅಂತ ಹೇಳೋದೆ!

“ಆಮೇಲೆ ಆ ಶೇವಿಂಗ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಏನಾಯ್ತು ! ಅಂದರು ಗುಪ್ತರು. ಆಗಲೇ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ವೆಯರ ಪಣ್ಣುಗರ ಮಗನ ಮೇಲೆ ಅದೇನೋ ಅಭಿಮಾನ. ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ ಹುಣಸೇಮರದ ಗಾಳಿ, ಕುಡಿದು ಮರಳಿ ಗುಡ್ಡದ ಕಾದ ಬಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಜೂಜಾಟ ಆಡಿದ ಯಾವ ಇಸಮ್ಮಾ ಇಷ್ಟೇ ಚುರುಕಾ ಗಿರುತ್ತಾನೆ ಅನ್ನೋದು.

“ಈತನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವೂ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಹಾಗೆ ಅವರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಶೇವಿಂಗ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಶುರು ಮಾಡಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇವನ ಮಾತಿನಂತೆ ಬ್ಲೇಡ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದಾರೆ ಈತನ ಸಲಹೆಗೋಸ್ಕರ ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಡಬ್ಬ ತುಂಬ ಬ್ಲೇಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದರು !” ಅಂದರು ಸರ್ವೆಯರ್.

ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕರೆದು ನಿನ್ನ ಸಲಹೆ ಏನು ಅಂತ ಕೇಳಿದರೆ ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ತೆರೆಯ ಬೇಡಿ, ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕರಾರುವಾಕ್ಕಾಗಿ ನುಡಿದ ಸರ್ವೆಯರ ಮಗನ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟು ಗುಪ್ತರನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ತನ್ನತ್ತ ಸೆಳೆಯಿತು ಆತ ಕೊಮಿಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಜ ನಾಧಿಕಾರಿ !

“ಗುಪ್ತರೇ!....” ಅಂದರೂ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿ ಶೆಲ್ಲಪಿಳ್ಳೆ ಸರ್ವೆಯರ್ ಪಣ್ಣುಖರ ಖಾಸಾ ಮಕ್ಕಳು.

“ಹುಂ....ಹೇಳಿ....ಹೇಳಿ....” ಅಂದರು ಬಾಯಿ ಅಗಲಿಸಿ ಗುಪ್ತರು. ಶೆಲ್ಲಪಿಳ್ಳೆ ಅಂದುದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಹುಂಗುಡುವುದೊಂದನ್ನು ಕಲಿತಿದ್ದರು ಗುಪ್ತರು, ಯೋಜನಾಧಿ ಕಾರಿಯ ಕೈಗೆ ತಮ್ಮ ಜುಟ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗುಪ್ತರದು ಸ್ವಲ್ಪ ಚುರುಕು. ತಾಂತ್ರಿಕ ಯೋಜನೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಷ್ಟು ಆಸೆ ವಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಡಲಿಕ್ಕೆ ತಾನೆ ಏಕೆ? ಅವರು ತಾನೆ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರಲ್ಲ ಅನೇಕರನ್ನು, ಅವರು ಓಡಿಸಲಿ ತಲೆ. ತನುಗೇಕೆ ತಾಪತ್ರಯ ? !

“ಗುಪ್ತರೇ, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆ Private sector ನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಮೆರೆಯಬೇಕು. ಇನ್ನಿಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೌದಲ್ಲೋ?”

“ಹೌದಾದು....ನನ್ನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು....”

“ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಬೇಕು,” ಮಧ್ಯದಲ್ಲೇ ಶೆಲ್ಲಪಿಳ್ಳೆಯವರು ಬಾಯಿಹಾಕಿದರು.

“ಹಾಂ....ಆಂ ?....” ಎಂದು ಹೌಹಾರಿದವರು ಗುಪ್ತರು.

“ಹೌದು, ಅದು ಪ್ರಗತಿಯ ಪ್ರಧಾನ ಸಂಕೇತ. ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ಓರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲಿಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ‘ಕೊಮಟಿ’ಯ ಕನಸು ಕನಸಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುವುದು. ಇಲ್ಲದೆ ಅದು ಪ್ರತಿಯೋರ್ವ ಕಾರ್ಮಿಕನಿಗೂ ಸೇರಿದುದಾದರೆ, ಪ್ರತಿಯೋರ್ವನೂ ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುವನು....”

“ಅದು ಸರಿಯವ್ವಾ ನಿನ್ನ ಮಾತು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯು ನನ್ನದಾಗಿ ಮುಂದೆ ಬರದೆ ನನ್ನಂತಹ ನೂರು ಜನರ ಪಾಲಾದರೆ ನನ್ನದೇನು ಬಂತು Mr. ಶೆಲ್ಲಪಿಳ್ಳೆ ? !”

“ಗುಪ್ತರೇ....ಅದೇ ನೀವು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಿರಿ. ನಾನು ಈಗ ನಿಮಗೆ ವಿವರಿಸಿದ ಕ್ರಮವು ಅತ್ಯಂತ ಆಧುನಿಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲೂ ಅಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲು Incentive ಏನು ಬೇಕು ಗುಪ್ತರೇ....! It simulates human exertion sir!....Appreciate my point ?!....” ಎಂದು ಭಾವುಕರಾದ ಗುಪ್ತರಿಗೆ ಭರ್ಜರಿ ಜೋರ್ ಮಾಡಿದರು ಶೆಲ್ಲಪಿಳ್ಳೆ.

“ಏನಪಾ....ಹೌದು....ಹೌದು....Appreciate ಉ....” ಅಂದರು ಗುಪ್ತರು. ಧ್ವನಿ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಗೊರ ಗೊರ ಮಾಡಿತು.

“ಗುಪ್ತರೇ! ಇದೊಂತಹ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಯವ್ವಾ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೂರಬೇಡಿ, ಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ ಏನು ? It is nothing but pre thinking....ಯೋಜನೆ ಅಂದರೆ ಯೋಚನೆ. ಭವಿಷ್ಯದ ಕುರಿತು, ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ....ಅಂದಹಾಗೆ ಗುಪ್ತರೇ ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದನಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಲ್ಲಿ No one should be indispensable ಅಂದರೆ....”

“ಹೌದು....ಹೌದು....ಅಂದರೆ” ಅಂದರು ಏನೂ ಅರ್ಥವಾಗದೆ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಗುಪ್ತರು.

“ಅಂದರೆ ಅವನಿಂದಲೇ ಈ ಕೆಲಸ. ಅವನಿಲ್ಲದೆ ಈ ಕೆಲಸ ನಡೆಯದು ಎಂತಿರಬಾರದು. ಅಂದರೆ ನಾನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನಾನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕು. At any cost work should not suffer.”

“ಅದು ಹೇಗೆ?!” ದೀರ್ಘ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಗುಪ್ತರು.

“ಅಂದರೆ, ನನ್ನ ಕೊಟಡಿಯನ್ನು ಗುಡಿಸುವವ. ಅವ ಬರದಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಕೊಟಡಿ ಹೇಗಿರಬೇಕು....?”

“ಅದೇನೂ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಬಿಡಿರಿ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಬಂದು ಗುಡಿಸುತ್ತಾನೆ” ಅಂದರು ಹಲ್ಲು ಕಿರಿಯುತ್ತಾ ಗುಪ್ತರು.

“ಅದೇ ಗುಪ್ತರೇ! Catch my point....! ಹಾಗೆಯೇ ಯಾರು ಬರದಿದ್ದರೂ ಅವರ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆಯೇ ಸಾಗಬೇಕು. System should be mechanized. ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಯಾವ ಅಡೆತಡೆಗಳಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು!”

“Mr. ಶೆಲ್ಲಪಿಳ್ಳೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳಿರಿ. ಒಬ್ಬ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕಾಗದು. ಆದು ನಾನೊಪ್ಪುವ ಮಾತೇ ಸರಿ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಬರದೇ ಹೋದರೆ ಅವ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ? ! ಅಂದಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಆ ರೀತಿ ನಡೆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ: We have got surplus people! ಆಗ ಕೆಲವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದು ತುಂಬಾ!” ಗುಪ್ತರು ನೀಳನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟು ಕುರ್ಚಿಯನ್ನೊರಗಿಕೊಂಡರು.

“ಗುಪ್ತರೇ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯನಲ್ಲ. ಕೃತಿ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿ ಹೊರಟಿದ್ದು. ಅಂದರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಸರ್ವರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸಿದೆ ವಾದರೆ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿದುದಾದರೆ ಗಾಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಓಡುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಿ. ನಿಮಗೇ ಅರಿವಿಗೆ ಬರುವುದು!” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿ ಶೆಲ್ಲಪಿಳ್ಳೆಯವರು ಎದ್ದರು.

“ಇದೇನಿದು! ವ್ಯಕ್ತಿ ಮುಖ್ಯನಲ್ಲ. ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಖ್ಯ. ನಾನು ಮುಖ್ಯ ವಲ್ಲವೇ? ನನ್ನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಎಲ್ಲರದೂ ಆಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು? ಒಬ್ಬನ ಕೆಲಸ ಆತ ಬರದೇನೇ ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ಆತನನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ರೇನೇ ಹಣದ ಉಳಿತಾಯವಷ್ಟೆ? ಯೋಜನಾಧಿಕಾರಿಯ ತಲೆಯೊಳಗೆ ಇರುವುದಾದರೂ ಏನು?” ಎಂದು ಏನೇನೂ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ಗುಪ್ತರು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಬೊಂಡ ಮಾರಿ ಮೇಲೆ ಬಂದ ಗುಪ್ತರ ತಲೆಗೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹತ್ತುವುದೆಂದರೆ—ಅದು ತಾನೆ ಹೇಗೆ? !

—ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದ್ವಾರಾಮಾನುಜ.

“ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದುದು”

ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸಖಿಯರೊಂದಿಗೆ ಶಕುಂತಲೆ ಐದುನೀರನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ನಾರು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ವನಕನೈಯರೆ ತರಹ ಉಟ್ಟು, ಹೂವು, ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ತಲೆ ತೋಳಿಗೆ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಹರಿಣಿಗಳೊಡನೆ ಚಕ್ಕಂದವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ತಾಯಿ ಮೇನಕೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾದಳು. “ಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಹದಿನಾರು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ತಾಯಿ ಇಲ್ಲದ ತಬ್ಬಲಿ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾಳೋ ನೋಡೋಣ” ಅಂತ, ಮೇನಕೆ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಮೂರು ದಿನದ ರಜದ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಅಶ್ವಿನಿಕುವಾರರ ಹತ್ತಿರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಅಂತ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಪಡೆದು, ದೇವೇಂದ್ರನ ಹತ್ತಿರ ರಜಾ ಸ್ಯಾಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಮೇನಕೆ ಬಂದಿದ್ದಳು.

“ಮಗಳು ಋಷ್ಯಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರದ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲದ ಗಡ್ಡದ ಜೋಗಿಯ ಆರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾಳೆ. ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹಾಲು ಸಕ್ಕರೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳು ಬೆಲ್ಲ ದೊರಕಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ? ಮದುವೆ ಮನೆ ಮುಂಜಿ ಮನೆ ಅಂತ ಹೋಗಿ ಸರಿ ವಯಸ್ಸಿನವರ ಸ್ನೇಹ ದೊರೆತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ? ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ, ಕೈಲಾದರೆ ನೆರವಾಗೋಣ, ಅಥವಾ ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಎರಡು ಬುದ್ಧಿಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಹೋಗೋಣ” ಅಂತ ಬಂದಿಳಿದಿದ್ದಳು.

ನೋಡಿದಳು ಶಕುಂತಲೆಯನ್ನು. ಅವಕ್ಕಾಗಿ ನೋಡಿದಳು. ಯಾವ ತಾಯಿಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲೂ, ಯಾವ ಮಗಳೂ ಇಷ್ಟು ಅಂಗಸೌಖ್ಯವದಿಂದ ಬೆಳೆದಿದ್ದನ್ನು, ಅಪ್ಪರೆಯರಲ್ಲೂ ಕಂಡಿತ್ತಿಲ್ಲ ಮೇನಕೆ. ಗಂಧರ್ವ, ಕಿನ್ನರ ಕಿಂವುರುಷರಲ್ಲೂ ನೋಡಿ ತಿಲ್ಲ ಮೇನಕೆ.

“ಯಾರಮ್ಮಾ? ನೀನು, ಏನುಬೇಕು?” ಎಂದು ಕೋಕಿಲ ಕಂಠದಿಂದ ಶಕುಂತಲೆ ಕೇಳಿದಳು, ಮುಗ್ಧ ಮೋಹಿನಿಯ ದನಿ.

ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಮೇನಕೆ ತಿಳಿಸಿದಳು. ತಾನು ಬಂದ ಕಾರಣವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದಳು.

“ಅಮ್ಮಾ? ಏನು ಬುದ್ಧಿಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಯಮ್ಮಾ” ಎಂದಳು ಶಕುಂತಲೆ.

“ನಿನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನಿಲ್ಲ, ಮಗಳೇ. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ನಿನ್ನ ಹಾಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ, ನಿನಗೆ ಇನ್ನೂ ಆರೇಳು ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚು ವಯಸ್ಸಾಗುತ್ತಿತ್ತು” ಎಂದಳು ಮೇನಕೆ.

ಪಂತರಿಗೊಂದು ಪತ್ರ

ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ

ಗ್ರೀಷ್ಮ-ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಕೃಷ್ಣಶುಕ್ಲ

ಹೀರ ಶುಭಮಸ್ತು

ಅರಿಕೇಸರಿ ಪ್ರತಿವಾದಿ ಭಯಂಕರ ವೇದ ವಿದ್ಯಾ ಪಾರಂಗತ ಅಗ್ರಹಾರದ ಗುಂಡೂ ಪಂತನಿಗೆ ಜೋತಿಷ್ಯ ಕೇಸರಿ ಜಗಲಿ ಭೀಮಸೇನನ ಸನ್ನೇಹ ನಮಸ್ಕಾರಗಳು. ಅದಾಗಿ ಗುಂಡೂಪಂತ, ನೀನು ಅದೃಷ್ಟಶಾಲಿ. ಇದೇನು! ಅನೇಕ ಸಂವತ್ಸರಗಳ ಬಳಿಕ ಅಪರೂಪಕ್ಕೆ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಭೀಮಸೇನ ಹೀಗೆ ಕರುಬುತ್ತಿರುವನಲ್ಲಾ ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಾಗಬೇಡ. ನಾನು ಯಃಕಶ್ಚಿತ್ ಸತ್ಯವನ್ನೇ ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವೆ. ನಿನ್ನ ಪುತ್ರರೂ ತೊಟ್ಟೇಮನೆ ಹೊಸಲು ದಾಟಿ ಶೂದ್ರರ ಸಂಗಡ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ಕಾಲೇಜು ಓದಿ ಶಹರು ಶೇರಿದರೂ, ನೀನೇ ಧನ್ಯ! ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲಕ್ಕೆ ಕೆಲವೇ ಯೋಜನಗಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ವಂಶಪೂರ ನೆಲಸಿದೆ ಮತ್ತು ಅವರುಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಜುಲುಮು ಮಾಡಿದರೂ ನೀನು ತಾತನ ಆಲದ ಮರ ಎಂದು ತೊಟ್ಟೇಮನೆಯಲ್ಲೇ ಭದ್ರವಾಗಿ ನೆಲಸಿ ಕಾವೇರಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಭಗವತ್ ಕೃಪಾಪಾತ್ರನಾಗಿ ಮೊಂಗಲು-ಪುಳಿಯೋಹರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅನಂದವಾಗಿದ್ದೀಯ. ನನ್ನ ಪಾಡನ್ನು ಏನೆಂದು ಬರೆಯಲಿ? ಹುಟ್ಟಿದ ಒಬ್ಬ ವಂಶೋದ್ಧಾರಕನ ಬೆನ್ನು ಬಿದ್ದು ಈ ದಿನವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಯಿತು. ಯಾವ ಜನ್ಮದ ಶಾಪವೋ, ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬಂಧನವನ್ನು ಹರಿದು ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟೆ. ಚಿರಂಜೀವಿಗೆ ಒಂದು ನಾಲ್ಕು ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾಡಿಸಿ ತಿಥಿ ತಿರುಮಂಜಲಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ತೃಪ್ತೋಸ್ತಿ ಎಂದು ಇರದೆ, ಕಾಲಾಯ ತಸ್ಮೈ ನಮಃ ಎಂದು ಪಟ್ಟಣದ ಸೋಗಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಯವನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಿದೆ. ಅದೇ ನೋಡು! ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಪಿತೃಗಳಿಗೂ ಹೇಳ ಹೆಸರಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಕೋಪ ಬಂದಿರಬೇಕು. ಅವರುಗಳ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಂದು ನನಗೆ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಎರಡು ಮಾತು ಬರುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಪುತ್ರರತ್ನನಿಗೆ ಕುಡುಮಿಯ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದ ಕೋಪ ಬಂದು, ಅದೇನೋ ಅಂಗ್ರೇಜಿ ಕ್ರಾಪ್ ಅಂತೆ—ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡ ನನ್ನನ್ನು ತಿಥಿ ಊಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿದ. ದೇಹಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಬಲು ಕೆಟ್ಟದಂತೆ. ಪಂತೂ, ಈಗಿನ ಈ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು? ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ನಾಲ್ಕುರಂತೆ ತನ್ನ ಹದಿನೆಂಟನೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ತಿಥಿಯೂಟ ಹೊಡೆದಿರುವ ಅಪ್ರಮೇಯ ಶಾಮು ಎಂಬತ್ತು ತುಂಬಿದ್ದರೂ ಹೇಗಿದಾನೆ ಹೇಳು! ಈಗ ಕುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲ ರಕ್ತವಿಲ್ಲದೆ ಬಿಳಿಚಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ!

ಇರಲಿ; ಮಗನಿಗೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ—ಆದರೆ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ವನ್ನೆಲ್ಲಿ ಬಿಡಲಿ? ನನ್ನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಕೆಗೆ ತರ್ಪಣ ಕೊಡಲೇ! ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದವನನ್ನು ನೀವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ,—“ದಿಲ್ಲಿಯೇನು ಭೀಮೂ, ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥವೆಲ್ಲವೇನೋ! ಕೃಷ್ಣ ಓಡಾಡಿದ ಜಾಗವೆಲ್ಲವೇನೋ! ಧರ್ಮರಾಯನಿಗಿಂತ ಇನ್ನೇನೋ? ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರೇನು ಬಿಟ್ಟೆಯೋ? ನಿನಗೂ ನಿನ್ನ ವಂಶಕ್ಕೂ ಇರುವವ ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಮಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೂಪ ಮಂಡೂಕದಂತೆ ಅಗ್ರಹಾರದ ಜಗಲಿ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಜಿಗಣೆ ಹೊಡೆಯಬೇಕಷ್ಟೆ! ಎಲ್ಲ ಅವನಿಚ್ಛೆ ಅಂತ ಹೊರಡು.” ಎಂದು ಊರಿನಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ದಬ್ಬಿದಿರಿ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕರ್ಮ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ. ದೇವರ ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮಾ-ಕೃಷ್ಣಾಂತ ಇರೋಣವೆಂದರೆ ಮಂದಾಸನದೊಳಕ್ಕೆ ತಾಜ ಮಹಲನ್ನು ತಂದಿರಿಸಿದ್ದಾನೆ ಪುತ್ರರತ್ನ. ಕಲೆಯೇ ದೇವರಂತೆ. ಅದು ಅಮರ ಪ್ರೇಮದ ಸ್ಮಾರಕವಂತೆ. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಸಾಬರೆ ಗೋರಿಯ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಮಂದಾಸನಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸಿ ವೈದಿಕಕ್ಕೆ ಇತಿಪೂರ್ತಿ ಮಾಡುವುದೇ? ತುರುಕರ ಹುಡುಗನೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆಗೆ ಅಣೆಮಾಡುವವನು. ಇದೆಲ್ಲಾ ಆಯಿತು ನನ್ನ ಜೀವಂತ ಸಮಾಧಿ.

“ದಿಲ್ಲಿಯು ಶಹರು. ಸಾಯುವ ಮಂದಿ ಹೆಚ್ಚು. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸುಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದು ಈ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಯಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಂತೆ. ದಿನಪೂರ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಘಾಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಯುವುದು ಬಲು ತಾಪತ್ರಯ ಎಂದು ಎಲ್ಲವೂ ಹತ್ತು ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿದುಹೋಗುವಂತೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಗೋರಿಯೊಂದನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವ ಸುತೀಲಿಯಂತೆ ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದಳಂತೆ. ಶಾಂತಂ ಪಾಪಂ. ನಾನು ಕಂಡ ಹಾಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಬಾರಿ ಹೋಗುವುದು. ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥದಲ್ಲಿ ಅವರ ಉದ್ಘಾಟನೆಯೇ ಹೆಂಗಸಿಂದ! ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕ್ರಿಮಿ ಟೋರಿಯಂನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹತ್ತು-ಹದಿನೈದು ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿ ಗುಂಡಿ ಅದುಮಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಯಿತು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮ! ಇನ್ನೇನು ಬರೆಯಲಿ ಪಂತೂ, ನನ್ನ ಕುಮಾರ “ಹುಟ್ಟು ಸಾವು ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕೃತಿ ಅಷ್ಟೆ! ನಿರ್ಜೀವ ದೇಹಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದ ಸಂಸ್ಕಾರವೇಕೆ? ಕಾಲ ವ್ಯರ್ಥ ಅಷ್ಟೆ!” ಅನ್ನುವುದೇ?!

ಗುಂಡೂಪಂತ, ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನೂ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡಬಿಡು. ಅವರುಗಳಿಗೆ ರಾರನ ನರಕ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೊನೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಬರಗಾಲವಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈ ಪತ್ರ ಕಂಡ ಕೂಡಲೆ ಅಗ್ರಹಾರದ ನನ್ನ ಮನೆಯ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡು. ನಾನು ಈ ನವಮಿ ಕಳೆದು ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥವನ್ನು ಬಿಡುವವನೇ. ವಿದ್ಯುತ್ ಗೋರಿಯನ್ನು ನೆನೆ ದಂತೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣ ಹೋಗಿಬಿಡುವುದೋ ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಹುಯ್ಯಾಡುತ್ತಿದೆ:

ಇತಿ
ಮಿಕ್ಕದ್ದೆಲ್ಲ ಮೊಖ್ತಾ
ಜಗಲಿ ಭೀಮಸೇನ.

ಕವು ಕನ್ನಡಕ

ಕೀರ್ತಿಶೇಷ, ಕಲಾತಪಸ್ವಿ ಶ್ರಿಯುತ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡ ಹೋಗಿದ್ದೆ.

ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ! ನನ್ನ ಸಹವಾರಿಯಾಗಿದ್ದ ವನೊಬ್ಬ ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಪದವಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುವಾಗ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಮಾತ ನಾಡುವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿರುಚಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನೂ ಅವನೂ ತುಂಬಾ ಸಲಿಗೆಯಿಂದಿದ್ದೆವು. ಕಾಲಸರಿದಂತೆ ಅವ ಏಣೆ ಮೆಟ್ಟಲು ಹತ್ತಿ ಉಪ್ಪರಿಗೆಗೆ ಹೋದ. ನಾನು ಏಣೆ ಇಳಿದು ಹಗೇವಿಗೆ ಇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಭೇಟಿ ಯಾದಾಗ ಕಲೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವ ಭಟ ಇತ್ತು.

ಅವನಿಗೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದೆ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳು ಅಮೋಘ ವಾಗಿವೆ. ಒಂದು ಸರ್ತಿ ನೋಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಜನ್ಮ ವೃಥಾ ಅಂತ. ಹಾಗಾದರೆ ನಾನೂ ನೋಡಬೇಕಯ್ಯ! ಅಂದ. “ಆದರೆ ಕೆಲಸದ ನಿಮಿತ್ತ ಲಂಡನ್ನಿಗೆ ನಾಳೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಮೂರುವಾರ ಆಗುತ್ತೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದಕ್ಕೆ, ಒಂದುವಾರ ಆಮೇಲೆ ದಿಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ. ಆಮೇಲೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದುವಾರ ಇರುತ್ತೇನೆ, ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ, ಆಗ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರೋಣ” ಎಂದ.

“ನೀನು ಯಾವತ್ತು ಬರ್ತೀ ಅಂತ ಹೇಳಿದರೆ ಆದಿನ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ಹತ್ತಿರ ಸಂದರ್ಶನ ಏರ್ಪಡಿಸ್ತೀನಿ. ಯಾರಾದರೂ ಭೇಟಿಗೆ ಬರ್ತಾರೆ ಅಂದರೆ ಆತ ಎರಡುದಿನ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು, ತನ್ನ ತೈಲ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರತೆಗೆದು ವಾರಣಾ ವಾಗಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಭೇಟಿ ಆದ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹುಪ್ಪಾರಾಗಿಟ್ಟು ಬೀಗ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ದಿನದ ಚಾಕರಿ. ಅದಕ್ಕೇ ನಾವೂ ಖಚಿತ ವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು” ಎಂದೆ.

“ಇಂತಹ ದಿವಸ ಅನುಕೂಲ ಅಂತ ನನ್ನ ಪರ್ಸನಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ನಿನಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆಯುತ್ತಾನೆ, ಆ ದಿವಸ ಭೇಟಿ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುವಾಡು” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಿತ್ರ ಹೊರಟುಹೋದ.

ಅವನ ಪರ್ಸನಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಿಂದ ಕಾಗದ ಬಂದಿತು. ಮೂದಿನ ತಿಂಗಳು ಹದಿನಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಅಂತ ಬರೆದಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೇ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ.

“ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ ವಿಚಾರ. ಹದಿನಾರರಂದು ಶ್ರೀ ಮಿತ್ರನ ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ಆ ದಿನ ನಮ್ಮಮ್ಮನ ಶ್ರಾದ್ಧ, ನಾನು ಬರುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರೂ ಒಪ್ಪಿದರು.

ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ತಾರೀಖು ನನ್ನ ಮಿತ್ರ ಭೇಟಿಯಾದ ಹದಿನಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬರ್ರೀನಿ ಎಂದ. ಆಮೇಲೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ನನ್ನ ನೋಡುಕ್ಕಾಗುಲ್ಲ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ವಿಮಾನ ಹಿಡಿಯಬೇಕು, ಎಂದ.

* * * *

ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ತಾರೀಖು ನಾನು ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಹೋದೆ ನನ್ನ ನೋಡುತ್ತಲೇನೇ ರೇಗಿಬಿದ್ದರು. “ಎಂಥ ಕಮಂಗೀನಯ್ಯ ನೀನು ಕಳಸೋದು! ಕಲೆಯ ಅಭಿರುಚಿ ಇದೆ ಅವನಿಗೆ ಅಂದೆಯಲ್ಲಯ್ಯಾ! ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ವೃಥಾ ಶ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆನಲ್ಲಯ್ಯಾ?” ಎಂದು ಕಿಡಿಕಡಿಯಾದರು.

“ಅಂತಹದೇನು ಅವಚಾರ ಮಾಡಿದ, ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರೇ! ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓಡುವಾಗ ದಿಟವಾಗಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿರುಚಿ ಇತ್ತು. ಅಂತಹ ಸುಸುಷ್ಕತ ಅಭಿರುಚಿಗಳನ್ನು ಅಳಿಸುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರೀಮಂತಿಕೆ ಬಂದರೂ ಅಭಿರುಚಿ ಮಾಸುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ, ಬಂದ ಮಿತ್ರ ಏನಾದರೂ ಒಳಗೆ ಬರುವ ಮುನ್ನ ಬೂಡ್ಡು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಗಡನೆ?” ಎಂದ.

“ಹಾಗಲ್ಲ ಕಣಯ್ಯ? ಚಪ್ಪಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೆ. ಕಳಚಿಡಿ ಎಂದೆ. ಕಳಚಿ ಆಮೇಲೆ ಒಳಕ್ಕೆ ಬಂದೆ.

ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಸಿಯಮೇಲಿಟ್ಟು, ಕಾಗದದ ಕೊಳವೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೀಗೆ ನೋಡಿ ಎಂದೆ. ನೋಡಿದ. ಹೇಗೆ ನೋಡಿದ ಗೊತ್ತಿ? ಕವು ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನೋಡತೊಡಗಿದ. ವರ್ಣಶಿಲ್ಪ ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತೆ ಈ ಕನ್ನಡಕದಲ್ಲಿ ಎಂದೆ. ಅದಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಕಾಣಿಸೋದೇ ಇಲ್ಲ ಅಂದ ಅವ, ರೀವಿಯಿಂದ. ಹಾಗಾದರೆ ಈ ಕನ್ನಡಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ವರ್ಣಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ನೀವು ಕುರುಡೇ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಹೊರಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿಬಿಟ್ಟೆ” ಎಂದರು.

ಬಾಯಿ ತುಂಬ ಕ್ಷಮಾಪಣೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನ ಹೊಂದಿದರು. ಇದೇ ಈ ಲೋಕದ ಮರ್ಮ! ಕಲಾಭಿರುಚಿ ಇದ್ದ ನೀವು ಹಗ್ಗೇವಿನಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ಕವು ಕನ್ನಡಕದ ಆ ನಿಮ್ಮ ಕಾಡುಮನುಷ್ಯ ಬಾಳ ಉಪ್ಪರಿಗೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ—ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರು ಬಿಟ್ಟರು.

ನಾಡೋ ಹಿಂದಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯಲ್ಲ. ಅವ ಕೇಳಿದ “ ಎ. ಡಿ. ರಾಂ ಕೋನ್” ಅಂತ. ಸೀತಮ್ಮ ಹೇಳಿದಳು “ ಅಯೋಧ್ಯ ನಗರ್ ದಶರಥ್ ರಾಂ” ಅಂತ. “ ನೈ, ನೈ, ಜಾವ್” ಅಂತ ಘೂರ್ಕ ಗುರುಗುಟ್ಟೋಹೊತ್ತಿಗೆ, ರಾಂ ಬಂದರು ಮನೆಗೆ. ಘೂರ್ಕಾ ನಿಮಿರಿ ನಿಂತು ಅವರಿಗೆ ಸಲಾಂ ಹೊಡೆದ. ರಾಂ ಅವರು ಸೀತಮ್ಮನ ಮುಖ ನೋಡಿ “ ಏನು ಬೇಕಿತ್ತು ” ಎಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿದರು. ನೀವು ಅಶೋಕ ನಗರಕ್ಕೆ ಬರ್ತೀರಿ ಅಂತ ವೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಓದಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ಕಂಪನೀಲಿ ನಾನು ಹೀರೋಯಿನ್ ಆಗಬೇಕು ಅಂತ ಆಸೆ. ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ನನ್ನ ಪಾರ್ಟ್ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ನೀವೇ ‘ಸೈ’ ಅಂತೀರಿ.” ಎಂದಳು. ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ರಾಂ ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನ ಬಂತು. ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಧೈರ್ಯ ಇದೆ. ಸಿನಿಮಾ ಸ್ಟಾರ್ ಆದರೂ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಂಬಲ ಇದೆಯೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸಿತು. ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತೂ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ರಾಂ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ, ಸೀತಮ್ಮ ತನ್ನ ಕೈ ಚೀಲದಿಂದ ಒಂದು ಪುಟಾಣಿ ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದು, ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ನೀವು ಭೇಟಿ ಇತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಭರತನಾಟ್ಯ ಆಡಿದ್ದೆ. ಆಗ ನೀವು ಷಹಭಾಷ್ ಅಂದಿರಿ ಆಟೋಗ್ರಾಫ್ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಇಲ್ಲಿದೆ ನೋಡಿ ಎಂದು ಪುಸ್ತಕ ತೋರಿಸಿದಳು. ಎ. ಡಿ ರಾಂ ಅಂತ ಸಹಿ ಸ್ವಂತ ಅಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿತ್ತು, ಮಿಕ್ಕ ವಿಷಯ ವೆಲ್ಲಾ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದು.

ಸೀತಮ್ಮ, ಎ. ಡಿ. ರಾಂ ಇವರ ಕತೆಯೇ ದೊಡ್ಡ ರಾಮಾಯಣವಾಯ್ತು. ತ್ರಿಜಟಿ, ದ್ವಿಜಟಿ, ಏಕಜಟಿ, ಲಂಬೋದರ ಪಯೋಧರಿ, ಚಂಡೋದರಿ, ಗಜ ಸ್ತನಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಕ್ಲಾಸ್ ಮೇಟ್ಸ್ ಎಲ್ಲರೂ ಈಗ ಸಿನಿಮಾ ತಾರೆಗಳಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಚುನಾವಣೆ ಬಂತೆಂದರೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಅಂತ ಸೆರೆಗೊಡ್ಡಿ ಓಟ್ ಬೇಡುತ್ತಾರೆ.

ಓಂ....ಶಾಂತಿ....ಶಾಂತಿ....ಶಾಂತಿಃ

—ಕುಮಾರ್.

ಮಂಡಿ ಉದ್ಧ ವಜ್ರದ ರಾಶಿ

“ ಯಾಕೋ ಒಂದು ತರಹ ಸಪ್ತಗದ್ವೀಯಲ್ಲಾ ಮ್ಯಾಡಂ ? ಯಾಕೆ ” ಎಂದೆ. ಶಾಲಾ ಮಾಸ್ತರು ವೆಂಕೋಬರಾಯ, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ವೆಂಕೋಬಾಯಿಯನ್ನು ಕುರಿತು. ಶಾಲಾ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಇಬ್ಬರೂ ಭೀಮಸೇನ ಲಂಚ್ ಹೋಂನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಗೆ ಕೂಡುವುದು. ಅಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಮುಗಿಸಿದ ನಂತರ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದ ಸಾಮಾನು ಕೊಳ್ಳುವುದು, ನಂತರ ಮನೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುವುದು, ಇದೇ ದಂಪತಿಗಳ ದಿನಚರಿ.

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ವೆಂಕೋಬರಾಯ ಅದೇ ಊರಿನ ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಮ್ಯಾಡಂ ಅನ್ನು ಮೊದಲು ಭೇಟಿ ಆಗಿದ್ದು, ಆ ಸ್ಕೂಲಿನ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಮಾಸ್ತರಾಗಿ ನೇಮಕವಾದಾಗ. ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸೋದರಲ್ಲಿ ತುಸು ನಿಪುಣ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ, ಫೋಟೋ ತೆಗೆಯುವ ಕಸುಬನ್ನೂ ಕಲಿತಿದ್ದರಿಂದ, ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಬಾಲಿಕೆಯರ ವಿಶ್ವಾಸ ಗಳಿಸಿದ್ದ. ಮಾಸ್ತರಿಣಿಯರ ಪರಿಚಯವನ್ನೂ ಪಡೆದಿದ್ದ. ಆದರೂ ವೆಂಕೋಬಾಯಿ ಇವನನ್ನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ನಾನು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರು, ಕಡೆಗೆ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರ ಅಂತಸ್ತಿನವರಾರಾದರೂ ಬಂದು ಕೈ ಹಿಡಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದರೆ ಹ್ಲೂ ಅನ್ನಬೇಕು. ಆತನಕ ಕಾಯಬೇಕು ಎಂದೇ ಅವಳ ಆಸೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಸ್ಕೂಲಿನ ಇತರ ಗಂಡಸು ಮಾಸ್ತರುಗಳು ಆಕೆಯನ್ನು ಮ್ಯಾಡಂ ಅಂತಲೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಆಕೆಯು ಅಶಿಸಿದ ಅಂತಸ್ತಿನವರಾರೂ ಇವಳ ಕಡೆ ಮುಖ ತೋರದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ, ಹಾಗೂ ವೆಂಕೋಬರಾಯ ಊರ ಗರಡಿಯಲ್ಲಿ ಪೈಲ್ವಾನ್ ಆಗಿ ಜಯಿಸಿ ಊರಲ್ಲಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ಆದಮೇಲೆ, ಇವನನ್ನಾದರೂ ಭದ್ರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದೆನಿಸಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಸಿಕೊಡಿ ಅಂತ ಶುರು ಮಾಡಿ, ಅವನ ಸುತ್ತ ಬಲೆ ಹೆರಡಿದಳು. ಗರಡಿ ಆಸಾಮಿ, ಫೋಟೋ ನೋಡಿ ಸಂತೋಷಗೊಳ್ಳುವ ಅದ್ಮಿ, ಬಲಿತ ಹೆಣ್ಣೊಂದು ಪಾಠ ಕಲಿಸು ಅಂದಾಗ ಕರಗಿ ನೀರಾಗಿ ಹೋದ. ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಎಂದೂ ಕರೆ ದಂತೆ ಮ್ಯಾಡಂ ಅಂತ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಕ್ರಮೇಣ ಸಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು, ಕಡೆ ಗೊಮ್ಮೆ ಮದುವೆಯೂ ಆಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಕೂಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲದಿಂದ ಮ್ಯಾಡಂ ಅಂತಲೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆದರೆ ಧ್ವನಿ ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲಿದ್ದ ಗಡುಸುದ್ದಿಲ್ಲ. ತುಸು ಬೇಸರ ಕೂಡಿದ ದನಿ.

— ಗಾಂಪ ಮಠದಲ್ಲಿ —

“ಬೆತ್ತಲೆ ಭಡವನಿಗೆ ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡದಾರ ಕಟ್ಟಿದರಂತೆ”

—ಅಂತ ಅಂದರು ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು. ಇಡೀ ಸಭೆಯೇ ‘ಷಾಕ್’ ಹೊಡೆಸಿ ಕೊಂಡಂತೆ ಗಾಬರಿಮುಖ ಮಾಡಿತು. ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ಯಾವತ್ತೂ ಈ ರೀತಿ ಮಾತಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ತಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಉಪದೇಶ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ವಗಟೆನಂತಹ ಮಾತಾಡಲು ಕಾರಣವೇನು ?

“ಉಚ್ಚಂಗಮ್ಮನ ಗುಡಿ ಮುಂದೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಹೇಳಿದ ಹಂಗೇ ಮಾತಾಡಿದರಲ್ಲ ಗುರುಗಳು?”—ಎಂದು ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಿಂದ ಬಂದ ಭಕ್ತನೊಬ್ಬ ಅಂದ.

“ಹಾಗಂದರೇನು ಗುರುಗಳೆ?”—ಎಂದಿದ್ದ ಮಂಕ.

“ಹೊಟ್ಟೆಗೇ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲ-ಹಿಟ್ಟು ಬೇಯಿಸೋಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಒಲೆ ಕೇಳಿದಳಂತೆ”—ಅಂದರು ಗುರುಗಳು.

“ಅಂದರೆ ಯಾವ ವಿಷಯನ್ನ ಕುರಿತು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೀರಾಂತ ಕೇಳಬಹುದೆ?”—ಎಂದ ಮಡೆಯ.

“ಹನುಮಂತ ದೇವರೇ ಹಗ್ಗ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ-ಪೂಜಾರಿ ಬೆಳ್ಳಿ ತಟ್ಟೀಲಿ ತಂಬಿಟ್ಟು ಬೇಡಿದ್ದನಂತೆ”

ಗಾಂಪರೊಡೆಯರ ಸ್ವಭಾವವೇ ಅದಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಳೇಕಾಲದ ಹರಿಕಥೆ ದಾಸರಂತೆ, ಕಥೆಗಿಂತ ಪೀಠಿಕೆಯೇ ಉದ್ದವಾಗಿರುವಂತೆ, ಗುರುಗಳು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಲು ಸುತ್ತು ಬಲು ಬಳಸು.

“ಅದು ಸರಿ ಗುರುಗಳೇ ಈ ಇದೆಲ್ಲಾ ಯಾವುದರ ಮೇಲೆ ಬಂತೂಂತ ಕೇಳಿದೆ.”

“ಶರಾವತಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಗಣಿಯಿಂದ ಶಕ್ತಿ ಹರಿದು ಬಂದಾಗಿದೆ, ಮಠಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಅಗ್ನಿಪ್ಪಿಕೆ ಹಾಕಿಸಬೇಕೂಂತ ನೀವುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದು-ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು-ಅದ್ಯಾರೋ ಯಾಲಕ್ಕೆ ಶೆಟ್ಟಿ ಕಂತ್ರಾಟುದಾರ ಚಂದ್ರಪ್ಪ ಅನ್ನೋನು ಚಂದ್ರನ ಬೆಳಕಿ ನಂಥಾ ಟ್ಯೂಬ್‌ಲೈಟ್‌ಗಳಿಂದ ಈ ಗುರು ಪೀಠ ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡ್ತಾನಂತೆ ಅಂತಿದ್ದ್ರಲ್ಲೋ”....

“ಓ....ಮಳೆ ಗಾಳಿ ಥ ಡಿ ಹಸಿ ಸೌದೆ-ಸಿಕ್ಕಿದ ಇಜ್ಜಲು-ಬೆರಣಿ ತಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳೊಕೆ ಮಠದ ಹಸುವಿಗೇ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅದು ಸೆಗಣಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಂದ

ಹಾಕೇತು ? ಈಚೆಗೆ ಈ ಶ್ರೀಮಂತ ಗಾಣೆಗರು ಶೀಮೇಎಣ್ಣೆ ಬೆಲೆನೂ ಏರೋ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಿರೋದರಿಂದಲೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು 'ಪ್ರಜೆಗಳೇ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಿ' ಎಂದು ಶರಾವತಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನಾವು ಸುಮ್ಮನಿರುವುದು ಚೆನ್ನಲ್ಲ "

“ಆಯ್ತೇನೋ ಮಡೆಯ ನಿನ್ನ ಭಾಷಣಾ....ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ರೆ ಸಾಕು ಚಿಕ್ಕ ಭಾಷಣಾನೇ ತೂರಿಸಿಬಿಡ್ತೀಯ....ನೀನು ರಾಜಕೀಯ ಪಟು ಆಗಬೇಕಿತ್ತು ತಪ್ಪಿ ಮಠದ ಮಡೆಯನಾಗಿದ್ದಿ....ಮಡೆಯ—” —ಎಂದು ಕೆಕ್ಕರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಬೈದರು ಗುರುಗಳು. ‘ಹಿಹಿ ಹಿಹಿ’ ಎಂದು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದವನಂತೆ ಹಲ್ಲುಗಿರಿದು ತೆಪ್ಪಗೆ ಕೂತ.

“ಅಂದರೆ ಈಗ ಏನು ನಿರ್ಧಾರವಾದಂತಾಯ್ತು ಗುರುಗಳೇ”

“ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾವೇನು ಸವೆಕೊ ಬೇಕಾಗಿದೆ—ಶಿಷ್ಯಾ ಈ ಸಭೆಯ ಮೊದಲೇ ನಾನಾಡಿದ ಮಾತು ನೆನಪು ಇದೆಯೋ?”—ಎಂದಾಗ, ಮಂಕ ಉತ್ತರಿಸಿದ್ದ —

“ಉಡೊಕೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲ-ಬೆಳ್ಳಿ ಉಡದಾರ ಕೇಳಿದ್ದನಂತೆ—ಇರೋದು ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ—ಓಡಿಸೋಕೆ ಕಾರುಬೇಕೂಂತ ಅಂದನಂತೆ—ಗಂಜೀಕು ವೈಸಾನ್ಯೆ ಹಂಜಾಹುಸೇನ್ ನಂಜೀಕು ಬುಲಾವ್ ಅಂದನಂತೆ”—

—ಎಂದು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಜುಟ್ಟಿಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಹೂವು ಇರಲಿ ಎನ್ನುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಿದ್ದ. ಇದನ್ನು ಗುರುಗಳು ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕಡೆಯ ಮಾತುಗಳು ಮಠದಲ್ಲಿ ಗುರುಗಾಂಪರೆದುರು ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಬಾರದ ಮಾತು, ಬಡಮಠವಾದರೂ ಘನತೆ-ಗೌರವ-ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರದ ಮಠ ಅದು.

“ಮಂಕಾ—ಎಚ್ಚರವಿರಲಿ ನಿನ್ನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ....ಎಲ್ಲಿ ಏನು ಯಾರ ಮುಂದೆ ಮಾತಾಡ್ತಿದ್ದೀಯಾನ್ನೋದರ ನೆನಪಿರಲಿ ಹುಷಾರ್....ನಂಜಿ ಪಂಜಿ ವಿಷಯ ಇಲ್ಲಿ ಆಡಕೂಡದು”

—ಸಿಡಿಲಿನಂತೆ ಎಗರಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದರು ಗುರುಗಳು. ನಂಜಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಗುರುಗಳು ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ನೆನಪು ತಂದು ನಂಜುಂಡಂತೆಯೇ ಉರಿತರುವುದು. ಹೆಚ್ಚು ಕಮ್ಮಿ ಈ ನಂಜಮ್ಮನೆಂಬ ಮೊಸರು ಮಾರುವ ಮೇನಕೆಯೇ ಗುರುಗಳು ಕಾವಿಧರಿಸಿ ಗಾಂಪ ಮಠದ ಪಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲು ಕಾರಣವೆಂದು ಅವರ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮವನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುವರು. ಇರಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಗಾಂಪರೊಡೆಯರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ನಾವು ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ—ಈ ಸಂಗ್ರಹ ಮುಗಿದು ಅವರ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಒರುವ ವಿಷಯ ಬಹಿರಂಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಡ—ಆ

ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ—ಸಧ್ಯಕ್ಕೆ ‘ನಂಜಿ’ ‘ಹಂಜಾ ಹುಸೇನ್’ಗಳ ಮಾತು ಗುರುಗಳಿಗೆ
ಷಾಕ್ ಹೊಡೆಯಿಸಿತ್ತು.

“ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು ಗುರುವರ್ಯಾ—ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಮಂಕು ಕವಿದಿತ್ತು ಹಾಗಂದೆ....”

“ನೀರು ಮನೆಯ ಹಂಡೆಯ ತಳಕ್ಕೆ ಕವು ಬಡಿದಿತ್ತು ಅಂದಂತಾಯ್ತು...
ಮಂಕು ಮಗುವೇ ಸ್ವಯಂ ಮಂಕನಾದ ನಿನಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಎಂಬುದುಂಟೇ—ಪಟ್
ಹವಾ....”

—ಎಂದು ಕೋಪದಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬೈದರು. ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಕೋಪ
ತರವಲ್ಲ....ಎಂದಿತು ಅವರ ಮನಸ್ಸು. ಮರುಕ್ಷಣವೇ ಅವರ ಮೇಣ ಮನಸ್ಸು
ಕರಗಿತು.

“ಮಂಕಾ ಸಪ್ತಮುಖಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬ್ಯಾಡ....ನಾನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು
ಗದುರಿಸಬಾರದಿತ್ತು....ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಇದು ತರವಲ್ಲ....”

“ಗುರುಗಳೇ ತಾವು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯೇ ಬೈಯಬಹುದು....ಬರೆಯನ್ನೇ ಇಕ್ಕ
ಬಹುದು....ಗುರುಗಳಲ್ಲದೆ ಈ ಪರದೇಶಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ಯಾರು ಬೈಯಲು ಸಾಧ್ಯ?”

“....ಹೌದು ಮಂಕ....ನಮಗೆ ನಾವೇ ಬೈದುಕೊಳ್ಳಬೇಕ. ನಮ್ಮ ದೇಶ
ದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಜಾಕೋಟಿಯಲ್ಲಿನ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಜನ ನಮ್ಮ ಮಠದವರೇ....ಗಾಂಪ
ಮಠದವರೇ....ಓದು, ಬರಹ, ತಿಳುವು, ಅರಿವು, ತಿನ್ನೋಕೆ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಅನ್ನ,
ಉಡಲಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ, ಇರಲಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಗುಡಿಸಲು ಇಲ್ಲದೆ ಒಡೀ ಜೀವನ ನನ್ನ ಎರಡು
ಹೊತ್ತು, ಅರೆಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವ ಜನರಿಂದ ತುಂಬಿರುವ ಈ
ಜನ ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಮಠದವರೇ....ಶಂ.ವತಿ ಗುಡ್ಡ ಅಗಿದು ದಾರಿ ಮಾಡಿ, ಸಿಮೆಂಟು
ಹೊತ್ತು, ಮರಳು ತುಂಬಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಸೆರೆ ಹಿಡಿದ ಕೋಟೆ ಕೋಟೆ
ರೂಪಾಯಿನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆಗ ಮಾಡಿಸಿದವರು ನಮ್ಮ ಬಡ ಕೂಲಿಗಳೇ
ಅಲ್ಲವೆ?....ಅವರುಗಳು ಕೊಡುವ ಓಟಿನಿಂದಲೇ ಅಲ್ಲವೆ ಇವರುಗಳು ಅವರುಗಳನ್ನೆ
ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರುಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಬರೆ ಹಾಕಿ
ಇವರುಗಳೂ ಇವರುಗಳ ಭಾವ ಮೈದುನರೂ, ಇವರ ಅಣ್ಣಗಳ ಅರಸಿಯರ, ಸೋದರ
ಮಾವವಂದಿರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಿರುವುದು?.... ಛೇ, ಮಾತು ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.
ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಈ ರಾಜಕೀಯದ ಮಾತು ಅಂತ ಅನೇಕ ಸಲ ಅನ್ನಿಸಿದರೂ
ಭಾರತದ ಶೇಕಡ ತೊಂಬತ್ತು ಮಂದಿಗಳನ್ನು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳನ್ನಾಗಿಯೇ ಮಾಡಲು
ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿರೋ ಈ ಪಟ್ಟ ಭಾದ್ರ ಶ್ರೀಮಂತರೇ ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರೀಮಂತ
ರನ್ನಾಗಿಯೂ, ಬಡವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಡವರನ್ನಾಗಿಯೂ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಇಡುತ್ತ
ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರೇಮ ಬೋಧಿಸುವ ಈ ರಾಜಕೀಯ ಪುಡಾರಿ
ಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ದೊರಕುವುದುಂಟೆ? .. ಹುಂ....ಆಯ್ತು ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಕೊಂಡಿದ್ದ
ಮಾತು ಅಡಿಯಾಯ್ತು....”

—ಎಂದು ಗಾಂಪರೊಡೆಯರು ಸೂರು ನೋಡಿದರು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಗಾರೆಯು ಚಿತ್ತಾರವನ್ನೆ ಕೂರೆದಿತ್ತು. ಗೋಡೆ ನೋಡಿದರು. ಬಿರುಕುಗಳು ಬಳ್ಳಿಯಂತೆ ಹರಡಿದ್ದವು ನೆಲ ನೋಡಿದರು, ಹರುಕು ಈಚಲ ಚಾಪೆ ಮುಚ್ಚಿದ್ದರಿಂದ ಉಬ್ಬು ತಗ್ಗುಗಳ ಮಣ್ಣು ನೆಲ ಮುಚ್ಚಿತ್ತು. ತಂಡಿ ಗಾಳಿ ಬೀಸಿತು. ಮೋಡ ಕವಿಯಿತು. ಸಿಡಿಲೊಂದು ಬಡಿಯಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಚ್ಚಿದರು.

“ಹಿನ್ನಾಲಯದ ಆಚಿನಿಂದ ಬಂತೇ ಈ ಸಿಡಿಲು? ಇರಬೇಕು ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬರುವುದು ಬರೇ ಗುಡುಗು. ಯಾರು ಹೇಳಬೇಕು ಈ ಮಂಡೂಕ ಮಂದಿಗೆ! ಹೀಗೆಯೇ ಬಡವರ ಶೋಷಣೆ ಸಾಗಿ, ಅಕ್ಕಿಗೆ ಅಮೆರಿಕ, ಉಕ್ಕಿಗೆ ರಷ್ಯಾ, ಬೆಲ್ಲಕ್ಕು ಬೆಲ್ಜಿಯಂ, ಹಾಲಿನ ಪುಡಿಗೆ ಹಾಲೆಂಡು, ಶಾಂತಿ ಸಂಧಾನಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಕಡೆ ಅಂಡಲೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ರೋಸಿದ ಬಡ ಜನ ಸುಂಟರ ಗಾಳಿಯಂತೆಯಂತೆಯೇ ಅಮರಿಸೊಂಡಾರು....”

—ಎಂದರು ಗುರುಗಳು ಯತಿಗಳು ಚಳಿಯಿಂದ ನಡುಗಿದರು

“ಇದನ್ನು ಹೊದಿಯಿರಿ”—ಎಂದು ಥಾಬಳ ತಂದ ಮರುಳ.

“ಊರ ನಡುವಿನ ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೊಂಪೆಯಲ್ಲಿನ ಕೊನೆಗೆ ಯಾರು ಥಾಬಳ ಹೊದಿಸುವರು ಮರುಳಾ....”

“ದೇವ ದ್ವಾನೆ ಗುರುಗಳೇ....”

“ಇಲ್ಲದೇ ಉಂಟೇ....ಅವನಿರೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ಎಲುಬು ಗೂಡುಗಳನ್ನಾ ದರೂ ಇವರುಗಳು ಎನ್ನದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ....”

“ನಮಸ್ತೇ ಗುರೂಜೇ”—ಎಂದು ಬಂದನೊಬ್ಬ ಸಿಡ್ಲು ಮರಿಯಂತಹ ಯುವಕ.

“ನೀನು ಯಾರಪ್ಪ?”—ಎಂದರು ಗುರೂಜಿ.

“ನಾನು ಚಂದ್ರಪ್ಪ....”

“ಬಹಳ ಚಳಿಯಪ್ಪ”—ಎಂದು ಮಡೆಯ.

“ಯವ್ವೊ....ಅದಕ್ಕಾಕೆ ಯೋಚನೆಯವ್ವೊ....ನಾನು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಹೀಟರು ಹಾಕಿಕೊಡ್ತೀನಿ.. .ಗುರುಗಳೇ ನಮ್ಮ ಅಂಗಡಿಗೆ ನೀವು ಕಳಿಸಿದ ಚೀಟಿ ಒಂತು.... ಮಡ್ಡಿಯವರು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು... ನಿಮ್ಮ ಮರ ಅಂದ್ರೆ ನನಗೆ ಬಲು ಕುಷಿ.”

“ಅರೆ! ಅದ್ಯಾಕಪ್ಪಾ....”

“ನಿಮ್ಮ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಯಾತ್ರೆ ಕಥೆ ಓದಿದೀನಿ ಸಾರ್....ಮತ್ತೆ ನಿಮ್ಮ ಮರದಲ್ಲಿ ಹಳೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ—ಕುದುರೆ ಮೊಟ್ಟೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದು—ನದಿ ದಾಟಿದ್ದು—ಕುಡುಗೋ ಲಿಗೆ ಜ್ವರ ಬಂದಿದ್ದು—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂಗ್ತಿನೂ ಬಲೇ ಮಜವಾಗಿರ್ದದೆ ನಿಮ್ಮ ಮರದ ವಿಷಯ....ಅದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಮರಕ್ಕೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಹೀಟಿಂಗ್ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಸಂತೋಷದ ಭಕ್ತಿ ತೋರಿಸ್ತೀನಿ.”

“ಭೇಷ್....ಚಂದ್ರಪ್ಪಾ ಹಾಗಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?”

“ಏನೇನೂ ಮಾಡಬೇಡಿ—ನಿಮ್ಮ ಕಡೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ, ಹೀಗೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ನಾಲ್ಕು ಕಿಲೋವಾಟ್ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು—ಶರಾವತಿ ಆದ ಮೇಲೆ ದಂಡಿಯಾಗಿದೇಂದ್ರಲ್ಲ ಕೊಡಿ ಮತ್ತೆ’ ಅಂತ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕೋಬೇಕು....ಅನರು ಕೇವಲ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಜಿ ಬಂತೂಂತ ಬರಿತಾರೆ. ಆಮ್ಯಾಲೆ ಹದಿನೈದು ದಿನಕ್ಕೆ ‘ತಕ್ಕಳಿ ಪವರು’ ಅಂತ ಅಸ್ತು ಅಂತಾರೆ. ಆ ಅಸ್ತು ಚೀಟಿ ನನ್ನ ಕೈಗೆ ಹಾಕಿ—ಆಯ್ತು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸ. ಆಮೇಲೆ ನನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ....”
—ಎಂದು ಚಂದ್ರಪ್ಪಾ ಮಠದ ಆವರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತಲೆ ಕೆರದುಕೊಂಡ.

“ಯಾಕೆ ಚಂದ್ರಪ್ಪಾ ಯೋಚನೆ?”

“ಗುರುಗಳೇ ಇದು ನಿಮ್ಮ ಟೆಂಪರವರಿ ಬಿಡಾರವೇ....”

“ಇಲ್ಲಿ ಖಾಯಂ ಒರಿಜಿನಲ್ ಗಾಂಪ ಮರದ ಮುಖ್ಯ ಆಸ್ಥಾನವೇ ಇದು....”

“ಹ ಹ್ಹ....ಹ್ಹ....ಗುರುಗಳೇ ಈ ಗೋಡೇಲಿ ಗಟ್ಟಿಹೊಡೆದು ವೈಪು ಜೋಡಿಸು ವುದು ಹ್ಯಾಗೆ?”

“ಈ ಬಿರುಕುಬಿಟ್ಟ ಒಡದೋದಲ್ಲಿ ಬೃಹತ ಶ್ರಿಮಂತ ಶರಾವತಿಯನ್ನು ಹ್ಯಾಗೆ ಜೋಡಿಸಿದಿರಿ ? ಹಾಗೇ....”

“ಅಪ್ಪಣೆ ಗುರುವೇ....ಅರ್ಜಿ ಬರೆದುಕೊಡಿ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಮಠಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಾಖ ಒದಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಶಿಷ್ಯನದು”

—ಎಂದು ಅಡ್ಡಬಿದ್ದು ತೀರ್ಥ ಪ್ರಸಾದ-ಎರಡು ದ್ರಾಕ್ಷಿಹಣ್ಣು ಪಡೆದು ಚಂದ್ರಪ್ಪ ಹೊರಟುಹೋದ. ಗುರುಗಳು ಏಕಾದಶಿ ಆದ್ದರಿಂದ ಬರೀ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಮಲಗಿದರು.

—ದಾಶರಥಿದೀಕ್ಷಿತ್.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಮಿತವ್ಯಯಕ್ಕೆ

ಹಾಗೂ

ಪ್ರಕಾಶನಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ

ಬೆಂಗಾಲರ್

ಬಲ್ಬುಗಳು

ಬೆಂಗಾಲರ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು-೩

2-7-1965 ರಿಂದ ಅಮೋಘ ಪ್ರಾರಂಭ

ಬೆಂಗಳೂರು

ಜೈ ಹಿಂದ್ ★ ಶಿವಾಜಿ ★ ಗೋಪಾಲ್

—ಚಿತ್ರಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ

—ತಾರಾಗಣ—

ಕನ್ನಾಂಬ, ಜನುನಾ, ಸೂರ್ಯಕಾಂತಂ, ಜಗ್ಗಯ್ಯ, ಗುಮ್ಮಡಿ
ರಮಣಾರೆಡ್ಡಿ, ಮುಂತಾದವರು

ವಿಕ್ರಮ್ ಪಿಕ್ಚರ್ಸ್ ಹಂಚಿಕೆ

Printed by B. S. Ivengar, Bangalore-2
Publisher—B N Gupta

Editor—M Shivaram